

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Національний університет "Острозька академія"
Освітня програма	36791 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Острозька академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36791
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горло Наталя Віталіївна, Бондарєв Артем Віталійович, Дерев`янка Сергій Миронович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не залучався
Дати візиту до ЗВО	15.10.2025 р. – 17.10.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.oa.edu.ua/doc/access/akredutatsiya/2025/vidomosti_samootsiniuvannia_politoloiiia_asp.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.oa.edu.ua/doc/access/akredutatsiya/2025/prohrama_vizytu_politoloiiia_asp.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітньо-наукова програма "Політологія"(ОНП) для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія у Національному університеті "Острозька академія" (НаУОА) започаткована в 2016 р., зміни вносились у 2019, 2023, 2024 і 2025 рр. Актуальна редакція ОНП "Політологія" за спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки затв. Вченою радою НаУОА (прот. № 1 від 29.08.2024 р., прот. № 11 від 27.03.2025), введена в дію з 01.09.2023 р наказами ректора № 95 від 30.08.2024 р., № 38 від 31.03.2025 р. (<https://surl.lu/vikzuv>). За ОНП навчається 5 здобувачів (1 - на першому курсі, 1 – другому, 3 – третьому). Унікальність ОНП у чітко вираженій дослідницькій і практичній орієнтації, яка забезпечується низкою професійно-орієнтованих ОК, викладанням на основі досліджень (research based teaching). Проведений експертною групою (ЕГ) аналіз підтверджує відповідний встановленим вимогам рівень впровадження ОНП, реальність перспектив її подальшого розвитку, які чітко визначені у матеріалах Навчально-наукового інституту міжнар. відносин та нац. безпеки (ННІМВНБ), кафедри національної безпеки та політології, конкретизовані у відомостях про самооцінювання (СО). Належний рівень надання освітніх послуг за ОНП "Політологія", на думку ЕГ, відповідає рівню "В" – освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Позитивні практики. Актуальність змістового наповнення ОНП. Проведення ОНП базується на високому професійному рівні науково-педагогічних працівників (НПП) зі значним досвідом практ. діяльності, які є активними дослідниками, залучені до міжнар. дослідницьких мереж. Функціонування Центру політ. досліджень, Школи політ. аналітики "Поліс", Лабораторії досліджень гібридних загроз нац. безпеці. Чітко виражений студентоцентричний підхід, активна співпраця НПП і здобувачів. Системна робота щодо залучення стейкхолдерів до формулювання цілей і програмних результатів навчання (ПРН). Широка практика опитувань учасників освітнього процесу. Постійне удосконалення ОНП з урахуванням результатів наукових досліджень, потреб стейкхолдерів; використання нац. і міжнар. досвіду підготовки політологів-науковців. Системна діяльність по інтернаціоналізації через розгалужену мережу ЗВО-партнерів; інтеграція у світовий освітній і науковий простір НПП і здобувачів через реалізацію двосторонніх угод, стажування, публікації у виданнях інших країн. Дієві механізми поширення принципів академічної свободи і доброчесності. Всебічна підтримка ОНП ректоратом і структурними підрозділами. Потужна сучасна навчально-наукова і матеріальна база. Належне забезпечення безпеки життєдіяльності з урахуванням вимог режиму воєнного стану. Власна система вдосконалення викладацької майстерності НПП, гідна їх матеріальна й моральна мотивація. Офіц. вебсайт НаУОА, вебсторінки ННІМВНБ, кафедри національної безпеки та політології вдало структуровані й інформаційно насичені.

Недоліки

Поодинокий досвід участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності (що частково зумовлено правовим режимом воєнного стану), обмежене їх залучення до міжнародних дослідницьких проєктів та програм професійного розвитку, використання можливостей неформальної освіти та зарахування її результатів тощо.

Рекомендації

Виходячи з Місії НаУОА, його стратегічних цілей і можливостей, вважаємо, доцільним було б з 2026-2027 н.р. розширити, передбачені локальними актами ЗВО, можливості залучення учасників освітнього процесу за ОНП до програм міжнародної академічної мобільності через проєкти та грантову діяльність, програми професійного розвитку. Популяризувати можливості неформальної/ інформальної освіти здобувачів за ОНП, практику зарахування її результатів. До початку 2026-2027 н.р. ввести до робочих програм навчальних дисциплін інформацію щодо альтернативних можливостей опанування здобувачами певних результатів навчання в межах курсів/програм інформальної та/чи неформальної освіти. З 2026-2027 н.р. розширити пропозиції вибіркових ОК відповідно до тематики дисертаційних досліджень, набуття здобувачами додаткових компетентностей через вибір дисциплін інших ОП і освітніх рівнів. Ввести вибірову навчальну дисципліну "Теорія та методологія політичної науки" чи "Політичні інститути та процеси", запит на які є у здобувачів, що не мають базової політологічної освіти. Здійснити заходи з отримання науковим виданням НУАО "Агора. Журнал соціальних наук" статусу фахового з політичних наук. Поглиблювати співпрацю із ЗВО–партнерами з метою обміну досвідом та організації спільних наукових досліджень. Ширше використовувати потенціал НПП і здобувачів ОНП для надання послуг з політичного консультування для політичних партій і громадських об'єднань. Ураховуючи потреби часу, запити роботодавців, здобувачів і випускників розширити цифровізацію освітнього та науково-дослідного процесу. Запровадити викладання на ОНП окремих модулів ОК (циклу вибіркових дисциплін) англійською мовою. При наступному оновленні ОНП розширити коло стейкхолдерів за рахунок представників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, політичних партій і громадських організацій. З 2026-2027 н.р. розширити практику залучення роботодавців до проведення окремих навчальних занять, контрольних заходів, в т.ч. і на постійній основі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ЕГ встановлено, що ОНП "Політологія" в актуальній редакції (<https://surl.lu/vikzuv>), як і ред. 2023 р., за структурою, змістовим наповненням повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (затв. наказом МОН України № 903 від 25.07.2023 р. <https://surl.li/knqfjl>). Компоненти опису предметної області ОНП відповідають формулюванням Стандарту. ОНП включає усі прописані у Стандарті компетентності і РН, які забезпечуються обов'язковими ОК (відображено у матриці відповідності РН і ОК). Водночас до тексту ОНП введено додаткові СКО9. і ПРН12, формулювання яких є логічним і відповідає назві ОНП, її предметній області. Окрім того, до тексту внесене формулювання інтегральної компетенції (запропоноване гарантом проф. Мацієвським Ю.), яке різниться від прописаного у Стандарті. Проте, порівняльний аналіз обох формулювань, на переконання ЕГ, дає підстави стверджувати про їх відповідність Стандарту за змістом. Аналіз змісту ОНП показує, що теоретична і практична підготовка здобувачів дають змогу досягти всіх визначених Стандартом результатів навчання (РН) через поєднання обов'язкових ОК, що забезпечують загальнонаукові, мовні, дослідницькі та професійні компетентності, асистентської практики і підсумкової атестації у формі публічного захисту дисертації. Відповідність ОК і РН наведена в п.5 освітньої програми "Матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми". Нормативний зміст підготовки здобувачів за третім рівнем вищої освіти 4 роки заочною (денною та вечірньою) формами навчання. ОНП передбачає підсумкову атестацію у формі публічного захисту дисертації здобувача ступеня доктора філософії; академічні права випускників на здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих (Спеціалізовані/ сертифікатні освітні, дослідницькі чи професійні програми, дослідницькі проекти та стипендії, докторантура/габілітація в Україні та закордоном). ОНП визначено, що досягнення цілей та РН допомагають забезпечити проблемно-орієнтоване, інтерактивне з елементами дистанційного навчання в системі Moodle; дослідницько-орієнтоване викладання (research based teaching), що спирається на сучасну наукову і дидактичну літературу у галузі соціальних та поведінкових наук. Навчання поєднує лекції, семінари, дослідницьку роботу під керівництвом наукового керівника. ОНП дозволяє досягти визначених Стандартом РН через залучення до її реалізації НПП найвищої кваліфікації (аналіз наведено у критерії 6). Проведені ЕГ зустрічі з керівником і менеджментом НаУОА, структурних підрозділів, з НПП і здобувачами дають підстави стверджувати, що для досягнення РН використовуються ресурси як ННІМВНБ, так і всього ЗВО. Тому ЕГ констатує, що ОНП дає можливість досягти всіх РН, як визначені Стандартом вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Започаткована в 2016 р. ОНП "Політологія" для підготовки здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем є логічним продовженням ОП першого та другого рівнів вищої освіти з політології в НаУОА. Перша редакція ОНП була орієнтована на вивчення міжнародної політики. У 2019 р. її фокус змістився на теорію та методологію політичних досліджень, що об'єктивовано змінами на ринку праці, зокрема, потребою у фахівцях, які вміють використовувати спеціалізовані програми для обробки та аналізу даних. Крайні зміни до ОНП внесені у січні 2025 р. у зв'язку з оновленням буквено-цифрових кодів переліків галузей знань і спеціальностей. Водночас оновлено склад групи забезпечення спеціальності (ГЗС) і змістове наповнення окремих навчальних дисциплін. Актуальна редакція ОНП "Політологія" за спеціальністю С2 Політологія галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини затв. Вченою радою НаУОА (прот. № 8 від 30.01.2025 р.) і введена в дію наказом ректора № 98-оп від 03.02.2025 р. (<https://surl.li/hjtfo>). Метою ОНП є "підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня до самостійної наукової, аналітичної та викладацької діяльності. Програма пропонує поглиблену теоретичну

підготовку і можливість удосконалити практичні вміння, достатні для продукування нових ідей у дослідницькій, експертній, освітній, громадській та суспільно-політичній сферах». ЕГ встановлено, що мета і цілі ОНП, перспективи її розвитку сформульовані чітко, є реальними, відповідають місії, візії, стратегії, що визначені у Стратегії розвитку НаУОА на 2017–2026 рр. (https://www.oa.edu.ua/publik_information/strategy.pdf). ОНП спрямована на досягнення Місії НаУОА, втілених в гаслі: "Традиція, що творить майбутнє", а також визначеним стратегічним цілям: "2. Здійснити широке впровадження гнучких траєкторій здобування освіти та нових технологій навчання"; "3. Створення інноваційного наукового простору"; "4. Високий рівень інтернаціоналізації наукових досліджень, проведених у Національному університеті «Острозька академія»; "5. Широка участь у грантових наукових проєктах" та ін. Мета ОНП також відповідає таким операційним цілям Стратегії: 2.1 - збільшення можливостей реалізації індивідуалізованого плану навчання та творення гнучких освітніх траєкторій, зокрема завданням 1 та завданням 4; 8 - формування державотворчої еліти, зокрема завданням 2 та 5; 8.1 - вироблення чіткої громадянської позиції. Орієнтація НаУОА на формування інноваційного наукового простору та нових освітніх ландшафтів, відображається в ОНП у низці загально-наукових, мовних та дослідницько-орієнтованих курсів (Філософія науки, Academic Writing, управління науковими проєктами, дослідницький семінар тощо), які пропонують нові дослідницькі інструменти і пояснення. Це дає ЕГ підстави стверджувати, що мета ОНП повністю відповідає місії та стратегії НаУОА.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Аналіз ОНП "Політологія", відомостей про СО, документації кафедри національної безпеки та політології, проведені ЕГ зустрічі свідчать, що в НаУОА ведеться системна робота щодо залучення стейкхолдерів до формулювання і реалізації цілей ОНП, її оновлення під час формальних заходів і неформальних обговорень, шляхом опитування, рецензування. На зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що висловлювали пропозиції під час зустрічей з гарантом, НПП, на засіданнях кафедри. Здобувачі висловлюють пропозиції безпосередньо, що підтверджено текстами ОНП й на зустрічі 4, як члени ГЗС (2023–2024 рр. – Г. Мавров; 2025 р. – Ю. Морозюк). У наданих на запит ЕГ протоколах ГЗС містяться відомості про конкретні пропозиції здобувачів. Зокрема Г. Мавров радив збільшити кількість вибіркового ОК, які би підсилили академічні компетентності здобувачів (прот. № 4 від 19.04.2021 р.), Ю. Морозюк запропонував до програми вступного екзамену ввести дослідницьку пропозицію (прот. № 2 від 18.10.2024 р.). Враховані побажання випускника О. Кашинського щодо збільшення кількості годин ОК «Дослідницький семінар». Здобувачі С. Поплавський і Р. Максименко позитивно оцінили практику викладання курсу Academic Writing англійською мовою, що полегшує написання власних статей, висловили високі очікування від пропозиції вибіркового ОК «Написання наукової статті». У редакції ОНП 2023 р. за пропозицією здобувачів і випускників оновлено курс зі статистичного програмування для набуття навичок роботи із сучасними програмами аналізу даних. Брати участь у проведених моніторингу якості освітньої діяльності в НаУОА; виявляти та аналізувати проблеми, пов'язані з якістю освітньої діяльності та академічною доброчесністю; вносити пропозиції щодо покращення якості освіти та дотримання принципів академічної доброчесності; брати участь у розробленні та реалізації заходів щодо забезпечення якості освіти та академічної доброчесності – є одними з основних завдань, функцій та прав студентського самоврядування (ст. 55 Положення про студентське самоврядування НаУОА від 28.05.2025 р. (<https://surl.li/hmexbt>)). Вивчення документації кафедри, зустріч 6 з роботодавцями підтверджують врахування їх пропозицій. Так, до робочої групи із розробки ОНП 2023 і 2025 рр. залучений провідний наук. співроб. НІСД І. Валюшко (прот. № 1 від 25.08.2023 р.). При оновленні ОНП враховані, висловлені в рецензіях на її проєкти, пропозиції, проф. О. Кисельова (НаУКМА) про посилення методологічної орієнтації ОНП; проф. М. Кармазіної - уточнення назви і програми практики, збільшення кількості вибіркового ОК; проф. А. Романюка про формування структури ОК не за блоками, а компетентностями. Обласні організації політ. партій («Слуга Народу», «Європейська солідарність») запропонували здобувачам можливість проходити у них стажування та долучатися до організації публічних заходів, чим розвивати комунікаційні навички і здобувати практичні вміння з підготовки аналітичних матеріалів.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При формуванні мети і ПРН ОНП врахована специфіка розвитку спеціальності, пов'язана з тенденціями розвитку ринку праці. Використання набутого НПП досвіду участі у міжнар. програмах, наукових конференціях та грантових проєктах дало змогу запропонувати ОК, які спрямовані на формування актуально необхідних компетентностей у сфері наукових досліджень (ПРН1, 2, 4, 6, 7, 9, 12); керівництва проєктною, дослідницькою та інноваційною діяльністю (ПРН3, 5, 10, 11); здійснення освітнього процесу у галузі політ. наук (ПРН8). Орієнтацію на новітні напрями досліджень і сфері суспільно-політ. відносин демонструє тематика дисертаційних робіт здобувачів. Вивчення ОК05.115, ОК23.175, ОК30.125 формує блок фахових дисциплін, які сфокусовані на особливостях застосування сучасних інформаційних технологій у науковій і освітній діяльності, програмування в R у політ. дослідженнях, формування дослідницьких навичок. Акцент на поглиблення мовних компетентностей здобувачів (ПРН 2), уміння використовувати кількісні та якісні методи досліджень (ПРН 4) є наслідком моніторингу вимог до кваліфікації кандидатів на вакансії у дослідницьких і аналітичних установах, громадському секторі, органах держ. влади і органах місцевого самоврядування. ОК13.244 і ОК31.120 дозволяють формувати компетенції здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО. Цілі ОНП враховують регіональні пріоритети, що визначені у Стратегії розвитку Рівненської обл. на період до 2027 р. і спрямовані на досягнення конкретних стратегічних і операційних

цілей (1.1, 3.1, 3.1.1, 3.1.3). Отримані знання доповнюються вивченням низки вибіркового компонент. ОНП створена й оновлена з урахуванням кращих нац. і міжнар. стандартів, досвіду підготовки PhD ін. ЗВО: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ЛНУ ім. Івана Франка, НаУКМА, ЧНУ ім. Юрія Федьковича. Значний досвід, набутий гарантом ОНП проф. Ю. Мацієвським (член GER 05 "Соціальні та поведінкові науки" у 2019-2023 рр.), здійснений ним ґрунтовний аналіз ОНП інших ЗВО дозволив сформувати унікальний освітній фокус (кількісна методологія політ. досліджень) та дослідницьку орієнтацію ОНП, що забезпечується низкою загальнонаукових, мовних, дослідницько-орієнтованих та професійно-орієнтованих курсів. При розробці окремих ОК враховано досвід університетів-партнерів з підготовки PhD з політичних наук у Варшавському і Карловому ун-тах, ун-ті Банська-Бистриця. Запровадження ОК "Дослідницький семінар" та «Програмування в R у політичних дослідженнях», що спрямовані на поєднання теоретичної, дослідницької та дидактичної складових з наголосом на методології та сучасних кількісних інструментах статистичного аналізу є результатом стажувань і досліджень членів ГЗС в європейських (Центрально-Європейський ун-т, ун-т Хельсінкі, ун-т Віадрина, Фрайбурзький ун-т) та північно-американ. ун-тах (Каліфорнійський ун-т (Берклі), ун-т Дж. Вашингтона, ун-т Торонто). Конкретні приклади і мотивація використання цього досвіду при розробці окремих ОК підтверджено змістом ОНП, аналізом робочих програм, на зустрічах 2 і 3.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зважаючи на позитивні практики ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 1 (націленість ОНП на фундаментальність теоретичної і практичної підготовки здобувачів, широке використання кращих національних і закордонних практик й залучення стейкхолдерів до формулювання цілей і ПРН), які однак не є унікальними, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Політологія" спеціальності 052 Політологія та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 1. Позитивні практики. ОНП "Політологія" створена й постійно оновлюється з урахуванням результатів наукових досліджень, практичного досвіду і потреб стейкхолдерів, використання національного і міжнародного досвіду. Можливості для надання стейкхолдерами рекомендацій щодо формування цілей і ПРН, удосконалення ОНП через опитування, рецензування та відгуки, в т. ч. з використанням соціальних мереж. ОНП має чітко виражену дослідницьку та практичну орієнтації, націлену на фундаментальну теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Всі результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти, можуть бути досягнуті через ПРН.

Недоліки

Недоліків за критерієм 1 не виявлено.

Рекомендації

Експертна група рекомендує поглиблювати співпрацю із ЗВО-партнерами з метою обміну досвідом та організації спільних наукових досліджень. Ширше використовувати потенціал НПП і здобувачів ОНП для надання послуг з політичного консультування для політичних партій і громадських об'єднань.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг рецензованої освітньої програми становить 43 кредити ЄКТС, з них 32 кредити ЄКТС займають освітні компоненти, спрямовані на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, і 11 кредитів ЄКТС відведено на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Таким чином обсяг освітньої програми повною мірою відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 903 від 25.07.2023 р., відповідно до якого обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії має становити 30-60 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП чітко структурована й логічно побудована, складається з двох блоків ОК – обов'язкових (74,4%) і вибіркових (25,6%). Загальнокультурні (філософські) компетентності формують ОК "Філософія науки" (4 кредити), мовні – ОК "Academic Writing" (6 кредитів), дослідницькі – ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності" (3 кредити) та ОК "Управління науковими проєктами" (3 кредити). Професійні компетентності зі спеціальності формують чотири ОК, а саме: дослідницькі компетентності – "Програмування в R у політичних дослідженнях" (3 кредити) і "Дослідницький семінар" (6 кредитів), дидактичні компетентності – "Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін" (3 кредити) та "Асистентська практика" (4 кредити). Тобто ОК, які формують професійні компетентності, займають 50% обсягу обов'язкових компонентів. У відомостях про СО зазначено, що сформувати загальнокультурні компетентності допомагають ОК "Філософія науки", "Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін", "Academic Writing", формування громадянських компетентностей забезпечують ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності", "Управління науковими проєктами", "Асистентська практика", здатність здобувача самостійно проводити теоретичні та прикладні дослідження передбачають ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях" і "Дослідницький семінар". Між усіма обов'язковими ОК встановлені логічні зв'язки й забезпечена черговість їх вивчення, що наглядно демонструє структурно-логічна схема ОНП. Аналіз текстів робочих програм усіх обов'язкових ОК дає ЕГ підстави стверджувати про те, що їх змістовне наповнення забезпечує досягнення усіх ЗК та СК, передбачених ОНП. Так, ОК "Дослідницький семінар", який викладається протягом 6 семестрів, інтегрує знання, отримані здобувачами на інших ОК і формують у здобувачів компетентності ЗК1, ЗК2, ЗК4, СК2, СК3, СК5, СК6, СК7, СК8, СК9. Відповідно до фокусу ОНП "Спеціальна вища освіта у галузі політичної науки, кількісної методології політичних досліджень, академічного письма" в ОНП запроваджена СК09 "Здатність розробляти дослідницьку методологію та конструювати дизайн дослідження у сфері політичних наук, зокрема з допомогою мови програмування R", яка досягається у процесі вивчення ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях" і ОК "Дослідницький семінар". Вибіркові компоненти ОНП формують дві дисципліни обсягом 5 і 6 кредитів, що складає 25,6% від загального обсягу усіх ОК і відповідає вимогам законодавства. ЕГ приходить до висновку, що сукупність ОК дає можливість досягти заявленої мети, визначеної в ОНП, а саме підготувати здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня до самостійної наукової, аналітичної та викладацької діяльності, що повною мірою забезпечує орієнтацію ОНП як "дослідницько-орієнтована програма, яка забезпечується циклом дисциплін професійної підготовки" (<https://surli.li/xusxvf>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

В ОНП визначено, що теоретичний зміст предметної області складають сучасна політична теорія і політична методологія, а особливістю програми є поєднання теоретичної, дослідницької і дидактичної складових (<https://surli.li/jfekfb>). На розкриття змісту предметної сфери спеціальності спрямовані вісім обов'язкових ОК, які у сукупності мають 32 кредити, що складає 74,4% від загального обсягу кредитів ОНП – 43. З них загальнонаукові компетентності формують ОК "Філософія науки" (4 кредити), мовні компетентності – ОК "Academic Writing" (4 кредитів), дослідницькі компетентності – ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності" (3 кредити) та ОК "Управління науковими проєктами" (3 кредити), професійні – ОК "Дослідницький семінар" (6 кредитів) та "Програмування в R у політичних дослідженнях" (3 кредити). Дидактичні компетентності формують ОК "Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін" (3 кредити) та "Асистентська практика" (4 кредити). ЕГ проаналізувала зміст робочих програм обов'язкових ОК і прийшла до висновку, що вони орієнтовані переважно на формування навичок дослідницької роботи і мають прикладне спрямування, тому ЕГ рекомендує ГЗС розглянути можливість запровадження ОК "Політичні інститути та процеси" і "Теорія та методологія політичної науки" для більш збалансованого представлення в ОНП освітніх компонентів, які забезпечать теоретичну базу для засвоєння ОК прикладного характеру, що важливе для здобувачів, які не мають базової політологічної освіти.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливість формування індивід. осв. траєкторії регламентують "Положення про організацію освітнього процесу в НаУОА" (<https://surli.cc/rjawhe>) і "Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у НаУОА" (<https://surli.cc/uoclgp>), згідно з яким індивід. осв. траєкторія аспірантів відображена в індивід. плані роботи, який містить індивід. план навч. і індивід. план наук. роботи. Індивід. план погоджується з наук. керівником та затверджується Вченою радою ун-ту протягом двох місяців з дня зарахування особи до

аспірантури. ЕГ ознайомилася з індивід. планами роботи аспірантів С. Поплавського (blob:<https://office.naqa.gov.ua/e3af866a-709d-457d-98a1-2fc47187a807>) та Ю. Морозюка (blob:<https://office.naqa.gov.ua/efoba8fc-8a98-434d-8ee3-c4049457f929>), які відповідають вимогам. Складниками індивід. осв. траєкторії є можливість вибору тем наук. досліджень й індивід. завдань, видань для опублікування результатів дослідження, про що повідомили здобувачі (зустріч 4). У ВСО зазначено, що «Інд. освітня траєкторія конкретизована в організації самостійної роботи аспіранта, врахована у практичній підготовці аспіранта та у можливостях академ. мобільності». Процедура вибору дисциплін регламентована "Положенням про організацію освітнього процесу в НаУОА" (<https://surli.cc/peflwu>) і "Порядком проведення запису на вибіркові дисципліни, оформлення результатів запису та формування штатного розпису професорсько-викладацького складу НаУОА" (<https://surli.cc/fifhcw>). Вивчення вибірових ОК передбачене навч. планом ОНП на 2-му році навчання в обсязі 11 кредитів. Перелік вибірк. дисциплін щорічно формує і затверджує кафедра, надалі – вчена рада університету. Перелік вибірк. ОК на 2025-2026 н.р. затверджено на засіданні кафедри нац. безпеки та політології 20.11.2024 р. (прот. №4). У "Порядку проведення запису на вибіркові дисципліни, оформлення результатів запису та формування штатного розпису професорсько-викладацького складу НаУОА" (<https://surli.cc/cctilc>) зазначено, що упродовж третього-четвертого тижнів навчання в 2-му семестрі аспіранти 1 року навчання вибирають навч. дисципліни на наступний навч. рік. У ЗВО існує практика презентацій вибірк. дисциплін на поч. 2-го семестру відповідно до Графіка презентацій вибірових дисциплін професійного циклу (<https://surli.cc/euysrj>). Вибіркові дисципліни аспірантам ОНП "Політологія" були презентовані 28.02.2025 р. На сторінці "Вибіркові дисципліни" (<https://surli.cc/mjbkkf>) є інформація про процедуру вибору, через покликання можна перейти на Перелік вибірк. дисциплін (<https://surli.cc/mldirv>), ознайомитися з анотаціями (<https://surli.cc/ytdpnf>), Інструкцією для вибору (<https://surli.cc/bqrvdv>), зробити вибір в UMSystem (<https://surli.cc/znkxcj>). Під час зустрічі 4 аспіранти підтвердили зрозумілість процедури вибору. Разом з тим аспіранти (зустріч 4) і випускники (зустріч 10) зазначили про необхідність розширити пропозиції вибірових ОК відповідно до тематики дисертаційних досліджень.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

В НаУОА практична підготовка регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти НаУОА» (<https://surli.cc/oegugw>) та п. 5 "Положення про навчально-методичне забезпечення в Національному університеті "Острозька академія" (<https://surli.cc/izledl>). Освітня програма і навчальний план ОНП "Політологія" передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти – Асистентську практику обсягом 4 кредити. Практика формує такі компетентності: ЗКо1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗКо2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СКо4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. Практика триває 4 тижні і проходить у першому семестрі третього року навчання після вивчення ОК «Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін». У робочій програмі практики зазначено, що «практика спрямована на набуття здобувачами професійних умінь та навичок викладача та дослідника закладу вищої освіти» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/eccd63b8-f61b-42f7-bcd8-1e3f04d3ccc3>). Програмою визначено, що 70% навчально-педагогічної практики становить навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, оцінювання і коментування студентських робіт); 30% - аудиторне навантаження (проведення занять). Передбачена підготовка та проведення 18 занять (з яких не менше 8 лекцій) та семінарських занять з дисциплін, які викладає наук. керівник. Передбачене ознайомлення з організацією освітнього процесу у вищій школі і вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять. У ВСО зазначено, що базою практики є НаУОА або інші профільні кафедри ЗВО. ЕГ ознайомилася з Витягом з наказу № 392/1-ст від 15 жовтня 2022 року про проходження асистентської практики здобувача Суслова А.І. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/4ca2724c-de51-43c8-9e9a-a326f2a3e670>) і Витягом з наказу № 228/1-оп від 07 жовтня 2024 року проходження асистентської практики здобувача Маврова Г.С. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/27a137e6-130e-4578-82f2-e9df76927de6>), у яких базою практики для цих здобувачів визначена кафедра національної безпеки і політології. ЕГ ознайомилася зі звітом про асистентську практику Суслова А.І. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/dc2b2a88-doco-407f-af3b-9897f7cf7673>). У звіті є програма практики, у якій визначена підготовча і навчально-методична робота, що включає підготовку PowerPoint презентацій до лекційних занять, підготовку до семінарських занять і коментування письмових робіт студентів з курсу «Організація науково-дослідної роботи студента». Аудиторне навантаження передбачало проведення 8 лекцій і 10 семінарських занять. Аспірант мав змогу інтегрувати матеріал з власного дисертаційного дослідження в освітній процес. ЕГ констатує, що практична підготовка на ОНП "Політологія" дає можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої практичної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

У ВСО зазначено, що кожна із обов'язкових ОК сприяє формуванню у здобувачів низки соціальних навичок. Під час зустрічі 2 із НПП було зазначено, що ці навички формуються на заняттях під час дискусій, презентації дослідницьких проєктів, участі у круглих столах, конференціях, тренінгах і семінарах. Набуття здобувачами соціальних навичок передбачене шляхом формування ЗКо3. Здатність працювати в міжнародн. середовищі; ЗКо4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політ. наук на основі системного наукового світогляду та загального культурн. кругозору із дотриманням принципів проф. етики та академічної доброчесності; СКо4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті; СКо6. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проєкти у сфері політ. наук та дотичні до неї міждисциплін. проєкти, лідерство під час їхньої реалізації; ПРН01. Мати передові концептуальні та методолог. знання з політ. наук та на межі предметних галузей, а також

дослідницькі навички, достатні для проведення наук. і прикладн. досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політ. наук та/або здійснення інновацій; ПРН10. Керувати дослідницькою та інновац. діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників. Аналіз Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП і Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОНП (<https://surli.li/decupp>) підтверджує, що кожна ОК обов'язково спрямована на формування соціальних навичок. У ВСО зазначено, що у процесі вивчення ОК «Управління науковими проєктами», «Academic Writing», «Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін», роботи у дослідницькому семінарі, під час практики здобувачі набувають здатності спілкуватися інозем. мовами, працювати у міжнародн. середовищі (ЗК3), демонструвати чесність та відповідальність (ЗК4), проявляти лідерство на різних етапах управління проєктами (СК6), генерувати нові ідеї (ПРН1), працювати в команді (ПРН10). Ознайомлення зі звітом про асистент. практику Суслова А.І. (2022 р.) (blob:<https://office.naqa.gov.ua/dc2b2a88-doco-407f-af3b-9897f7cf7673>) показало, що практикант відзначив набуття соціальних навичок: «практика допомогла розвинути уміння комунікувати з аудиторією», «заняття проходили у форматі діалогу». Керівник практики Ю. Мацієвський у висновку відзначив уміння здобувача організовувати навч. процес, підтримувати доброзичливу атмосферу в аудиторії й заохочувати студентів до активної участі. Розвиток соціальних навичок забезпечується у процесі комунікації здобувачів з наук. керівниками й під час участі у наук. заходах. Про високий рівень комунікації з викладачами та наук. керівниками зазначали здобувачі (Зустріч 4) і випускники (Зустріч 10). Здобувачі долучені до волонтерської роботи та інших соціальних заходів, що також формує соціальні навички, на чому наголошено під час зустрічі 7.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає нормам, закріпленим у «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Острозька академія»» (<https://surli.cc/idymxn>). У п. 2.5.7 зазначено, що навчальні дисципліни, як правило, плануються в обсязі 3-х і більше кредитів ЄКТС, а кількість навчальних дисциплін в рік має становити не більше 16 (разом із практикою), відповідно на семестр – не більше 8. У п. 2.5.8. закріплено, що кількість годин навчальних занять в одному кредиті ЄКТС становить для очної форми здобуття освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем 8-10 годин. Навчальні плани ОНП «Політологія» усіх років набору (2023 р., 2024 р., 2025 р.) відображають співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) відповідно до зазначеного положення. ОК складають не менше 3 кредитів, що дозволяє досягти програмні результати навчання. Згідно з п. 52 даного положення, навчальний план регламентує час, відведений для самостійної роботи здобувача, який повинен становити на третьому (освітньо-науковому) рівні від 2/3 загального обсягу з урахуванням норми щодо мінімальної кількості аудиторних годин на кредит. Навчальний план 2023 р. передбачає 976 годин самостійної роботи, тобто співвідношення годин самостійної роботи до загального обсягу 1290 годин становить $\frac{3}{4}$. Розклад занять складений відповідно до «Інструкції щодо складання розкладу занять у НаУОА» (2024 р.) (<https://surli.cc/iegodw>), дотримано такі вимоги: кількість занять на день не більше чотирьох; кількість навчальних дисциплін на день не більше трьох; кількість лекційних занять з однієї дисципліни не більше двох на день; не планувати в академічних групах чотири лекційних заняття в один день; не проводити більше одного підсумкового контролю на день. Розклад занять для аспірантів 1 курсу ОНП «Політологія» доступний за посиланням <https://surli.cc/jytnjp>. На підготовку до складання екзамену виділяється не менше трьох днів.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Рецензована освітня програма є практикоорієнтованою. У ВСО зазначено, що практична орієнтованість програми представлена низкою ОК, серед яких «Управління науковими проєктами», «Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін», «Програмування в R у політичних дослідженнях», «Асистентська практика», «Дослідницький семінар», що у сукупності складає 16 кредитів ЄКТС. Поряд з цим, обсяг годин, відведених на практичні заняття, перевищує лекційні години. У ВСО наведено факт, що у навчальному плані ОНП 2023 року передбачено 102 год. лекційних занять до 142 год. практичних занять з обов'язкових освітніх компонент. Таке ж співвідношення бачимо у навчальному плані 2024 року (зі змінами 2025 р.): 102/140 год. і у навчальному плані 2025 р: 102 год./140 год. Аналіз змісту робочих програм показує наявність у них практичних індивідуальних дослідницьких завдань. Наприклад, ОК «Програмування в R у політичних дослідженнях» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/49a24989-b459-4239-9cc2-f4567566a62d>) передбачає формування низки вмінь щодо роботи з даними, їх аналізу та візуалізації в програмі R, використовуючи бази даних міжнародних та українських досліджень. ОК «Дослідницький семінар» передбачає тільки практичні заняття, які проводяться протягом 6 семестрів, протягом яких акцентується увага на організації роботи над теоретичною і емпіричною частинами дисертації (blob:<https://office.naqa.gov.ua/odfc3189-dob4-4615-934f-5d962583d86a>). Підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП «Політологія» третього рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснювалася.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Аналіз змісту ОНП дає підстави стверджувати, що визначені компетентності корелюють з такими цілями сталого розвитку, визначеними Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722 "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" (<https://surli.cc/khycqi>), як: 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх, 5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат, 8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх; 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям; 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях. У ВСО зазначено, що "Зміст і тематика ОК спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти низки компетентностей (ЗК 3, ЗК 4, СК 2, СК 6), що корелюють із цілями сталого розвитку України на період до 2030 року". Ці компетентності формуються у процесі вивчення ОК "Філософія науки", ОК "Academic Writing", ОК "Управління науковими проєктами", ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях", ОК "Дослідницький семінар".

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Обсяг освітньої програми та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для третього рівня вищої освіти. Освітня програма структурована і логічно побудована. Освітні компоненти у сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст ОНП забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей і досягнення тих ПРН, які дозволяють здобувачеві на фаховому рівні аналізувати політичні явища і процеси з використанням сучасного методологічного інструментарію. Зміст програми відповідає предметній області спеціальності, її специфікою є поєднання теоретичної, дослідницької і дидактичної складових. Основним фокусом ОНП є спеціальна вища освіта у галузі політичної науки, кількісна методологія досліджень та академічне письмо. Практична підготовка дозволяє здобувачам набутти компетентності, необхідні для подальшої практичної діяльності. Усі ОК у сукупності формують соціальні навички. Програма є практикоорієнтованою. Зважаючи на належний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 2, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Політологія" спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 2.

Недоліки

Каталог вибірових дисциплін не містить ОК, дотичних до тем дисертаційних досліджень аспірантів.

Рекомендації

Ввести вибірову навчальну дисципліну «Теорія та методологія політичної науки» чи «Політичні інститути та процеси», попит на які є у здобувачів, що не мають базової політологічної освіти. Розширити каталог вибірових дисциплін за рахунок ОК, дотичних до тем дисертаційних досліджень аспірантів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті "Острозька академія" у 2025 році затверджені наказом ректора НаУОА №36-І від 28 березня 2025 р. (<https://surli.cc/dshaba>). Зміни до Правил

прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті "Острозька Академія" в 2025 році та додатки до правил прийому розміщені на сторінці <https://surli.cc/eexkxr>. Правила прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у НаУОА у 2025 році регламентовані Додатком 12 до Правил прийому (<https://surli.cc/pdnkbp>). Правила прийому є чіткими і зрозумілими, структурованими, містять інформацію про перелік освітньо-наукових програм, за якими оголошується прийом на навчання, фінансування підготовки здобувачів, порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі, порядок реєстрації для проходження вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання, організацію та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування, реалізацію права вступників на обрання місця навчання та їх зарахування, особливості прийому до аспірантури іноземців та осіб без громадянства, забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії. Ознайомлення зі змістом Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному Університеті "Острозька Академія" у 2025 році свідчить про відсутність у них дискримінаційних положень, у тексті правил зазначено, що «усі особи, які навчаються в аспірантурі та докторантурі НаУОА, мають рівні права та обов'язки» (<https://surli.cc/jishue>). Правила прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному Університеті "Острозька Академія" у 2025 році оприлюднені на офіційному веб-сайті НаУОА за адресами: <https://surli.cc/lzarfi>, <https://surli.cc/zuvvdj>, <https://surli.cc/azjgnh>.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у НаУОА (<https://surli.cc/yvfdma>) враховують особливості ОНП "Політологія". Правила прийому діють до 31.12.2025 р. На навчання приймаються особи, які здобули ступінь магістра (ОКР спеціаліста). Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право на навчання одночасно за декількома ОНП, а також у декількох закладах вищої освіти. У 2025 році ліцензований обсяг прийому на навчання за ОНП "Політологія" становить 3 особи на денну форму навчання і 2 на вечірню. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється за рахунок видатків держбюджету; за кошти фізичних та/або юридичних осіб; за кошти грантів або пільгових довгострокових кредитів. Конкурсний відбір здійснюється за результатами: ЄВІ (тест з іноземної мови та тест загальної навчальної компетентності); ЄВВ з методології наукових досліджень; вступного іспиту зі спеціальності; розгляду мотиваційного листа. Умовою допуску до вступних випробувань є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 р. та успішне складання ЄВІ в 2023, 2024 або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше 150 балів. Особи, які мають право на спеціальні умови участі у конкурсному відборі, замість ЄВІ проходять співбесіду з іноземної мови (особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та ін.). Вступні іспити проводяться предметними комісіями у кількості 3-5 осіб. Організація й проведення вступного іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію НаУОА (<https://surli.li/tvfjgh>), Положення про організацію та проведення вступних випробувань у НаУОА (Додаток 15 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у НаУОА в 2025 році) та Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у НаУОА (Додаток 12 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у НаУОА в 2025 році). Програма вступного іспиту зі спеціальності С2 Політологія обговорена та узгоджена на засіданні кафедри національної безпеки та політології (Протокол № 8 від 18 березня 2025 року) і затверджена головою Приймальної комісії НаУОА 27 березня 2025 року (<https://surli.cc/zfbqqe>). Вступний іспит проводиться в усній формі і складається з двох частин: оцінювання знань з п'яти дисциплін: «Вступ до політичної науки», «Конституційне право України», «Історія політичної думки», «Теорія міжнародних відносин» і «Порівняльна політологія» і обґрунтування дослідницької пропозиції. Зміст і структура дослідницької пропозиції наведені у додатку А до Програми вступного іспиту. Вступний іспит проводиться відповідно до Розкладу вступних випробувань (<https://surli.li/tezdl>). Про правила прийому на навчання на ОНП "Політологія" під час зустрічі 9 розповіла відповідальний секретар приймальної комісії.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У НаУОА розроблена низка нормативних актів, які регулюють визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема, під час академічної мобільності: п. 5.5.4.7 Положення про організацію освітнього процесу в НаУОА (<https://surli.li/qceiub>), Положення про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Національного університету "Острозька академія" (<https://surli.li/ryqqhv>), Порядок визначення та ліквідації академічної різниці в Національному університеті "Острозька академія" (<https://surli.li/ritlts>). Ці документи розміщені на сторінці "Нормативно-правові акти" офіційного сайту НаУОА (<https://surli.li/cvmowe>). У Порядку визначення та ліквідації академічної різниці в Національному університеті "Острозька академія" зазначено, що декан факультету/директор інституту, на якому готують здобувачів вищої освіти тієї освітньої програми, за якою особа бажає навчатися, подає службову записку до керівника групи забезпечення відповідної спеціальності з проханням розглянути документи та встановити відповідність здобутих програмних результатів тим, які передбачені освітньою програмою університету (<https://surli.li/mkdsvr>). У ВСО зазначено, що

"визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, відбувається на засіданні ГЗС, однак на час написання самоаналізу жоден із здобувачів програми не звертався до ГЗС з такою заявою".

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Для визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у НаУОА розроблений "Порядок визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у Національному Університеті "Острозька Академія" (<https://surl.li/ktlflfll>), який регламентує процедуру розгляду та визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти. У Порядку визначено, що декан факультету/директор інституту подає службову записку керівникові групи забезпечення відповідної спеціальності з проханням розглянути документи та встановити відповідність здобутих результатів тим, які передбачені освітньою програмою університету. Група забезпечення спеціальності розглядає заяву/декларацію про попереднє навчання та документи до неї та на їх підставі встановлює можливість визнання, співставляючи задекларовані заявником результати неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, аналізує і порівнює за змістом та рівнем складності. Пункт 4.7.3.10 "Положення про навчально-методичне забезпечення в НаУОА" (<https://surl.li/ybhthr>) регламентує, що робоча програма може містити підрозділ «Визнання результатів неформальної освіти (за бажанням викладача)». Аналіз робочих програм ОК показав, що такий підрозділ є в робочих програмах ОК "Філософія науки", ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях", ОК "Управління науковими проєктами", ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності". У ВСО зазначено, що «прикладів визнання результатів неформальної/інформальної освіти на ОНП не було».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на навчання за ОНП "Політологія" укладені відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті «Острозька академія» у 2025 році. Правила є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти. Правила прийому на навчання за освітньою програмою ОНП "Політологія" враховують її особливості. Заклад вищої освіти у межах ОНП здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах та під час академічної мобільності, а також здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Робочі програми 4 з 8 обов'язкових ОК містять інформацію про визнання результатів неформальної освіти. Проте на ОНП "Політологія" практики визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, під час академічної мобільності чи шляхом неформальної та/або інформальної освіти, не було. Зважаючи на загальноналежний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 3, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Політологія" спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 3.

Недоліки

Поодинокий досвід участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності (що частково зумовлено правовим режимом воєнного стану), обмежене залучення до міжнародних дослідницьких проєктів та програм професійного розвитку, використання можливостей неформальної освіти та зарахування її результатів тощо.

Рекомендації

З 2026-2027 н.р. розширити, передбачені локальними актами ЗВО, можливості залучення учасників освітнього процесу за ОНП до програм академічної мобільності, зокрема, міжнародної. Популяризувати можливості неформальної/інформальної освіти здобувачів за ОНП, практику зарахування її результатів. До початку 2026-2027 н.р. ввести до робочих програм навчальних дисциплін інформацію щодо альтернативних можливостей опанування здобувачами певних результатів навчання в межах курсів/програм інформальної та/чи неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОНП реалізується згідно Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про забезпечення функціонування української мови як державної" та регламентований норматив. документами НаУОА (<https://surl.li/qnqfqv>). У 2025-2026 н.р. освітній процес на ОНП "Політологія" відбувається в дистанц. форматі з використанням платформ Google Meet, Zoom, Google Classroom. Аналіз змісту ОНП та робочих програм ОК демонструє використання НПП методів, засобів і технологій, які сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН та відповідають засадам студентоцентрованого підходу і принципам академ. свободи. Використовуються методи навчання: словесні (лекції, дискусії, пояснення), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні. Форми оцінювання: критичне обговорення в групі, науковий есей, розв'язання завдань, підготовка індивід. завдання, підсумковий тест та ін. (Табл. 3. Матриця відповідності) (<https://office.naqa.gov.ua/v2/form-se/14680/view>). У ВСО зазначено, що "викладачі використовують власний досвід досліджень та проблемний підхід до проведення занять: проблемні лекції, дискусійні семінари, обговорення в малих групах, тренінги, конференції, індивідуальні та групові консультації", що підтвердили НПП під час зустрічі 2. Відповідно до характеристики ОНП як дослідницько-орієнтованої використовується метод кейсів, тобто розробка індивід. наукового проєкту за темою дослідження (ОК "Управління науковими проєктами"), дослідницького проєкту на тему дисертац. дослідження або з використанням відкритих даних (ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях"), методолог. апарату дисертац. дослідження (ОК "Дослідницький семінар"). Фокусування на кількісній методології зумовлює використання сучасних цифрових інструментів і баз даних, які дозволяють досягти ПРН07: мова програмування R (ОК "Програмування в R у політичних дослідженнях", ОК "Дослідницький семінар"), сервіси Microsoft Office 365 (ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності"). Здобувачі відповідно до принципу академ. свободи пропонують теми наук. досліджень, індивід. завдань, обирають вибіркові ОК, базу практики, під час практики мають право вибрати дисципліну і теми занять. У ВСО зазначено про взаємне навчання (peer-teaching), яке реалізується під час асистент. практики. Це підтверджує звіт про проходження практики А. Суслєва ([blob:https://office.naqa.gov.ua/a9027805-boae-4c63-a03c-724c08d17906](https://office.naqa.gov.ua/a9027805-boae-4c63-a03c-724c08d17906)). Складником студентоцентричного підходу є отримання зворотного зв'язку від здобувачів. По завершенню вивчення дисциплін проводиться підсумкове опитування у системі UMSystem (my.ua.edu.ua), результати якого оприлюднюються на сайті ЗВО у розділі "Моніторинг якості освіти" (<https://surl.li/cfmkri>). Під час зустрічі 4 здобувачі зазначили, що на останньому занятті викладачі проводять бесіду про якість викладання дисципліни. Про різні форми отримання зворотного зв'язку було наголошено головою Комісії з питань якості освіти під час зустрічей 3 і 8.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Уся інформація щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, а також порядку оцінювання та його критеріїв доноситься до здобувачів під час першого заняття з кожної дисципліни, про що зазначили здобувачі на зустрічі 4 і відзначили належний рівень інформування, а також розповіли про можливість звернутися до викладача протягом семестру, використовуючи різні канали комунікації, зокрема, корпоративну електронну пошту або ж отримати потрібну інформацію під час консультацій. Інформація щодо цілей, змісту і ПРН міститься у робочих програмах дисциплін. Робочі програми розміщені у вільному доступі для користувачів у системі moodle.ua.edu.ua, яка була продемонстрована ЕГ під час зустрічі 3 з НПП. На сайті НаУОА розміщені описи ОК у вільному доступі (<https://surl.li/nsjqej>), які включають інформацію про кількість кредитів і годин, власне опис ОК, мету і завдання, програму навчальної дисципліни (структуру дисципліни). Відповідно до "Положення про навчально-методичне забезпечення в НаУОА" (2025 р.) робоча програма є основним документом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни та має таку структуру: опис навчальної дисципліни; мета та завдання навчальної дисципліни; результати навчання; програма навчальної дисципліни; порядок оцінювання результатів навчання (з урахуванням можливості проведення контрольних заходів за допомогою дистанційних технологій); рекомендована література; інформаційні ресурси в Інтернет, політики курсу (<https://surl.li/ojddyb>). Аспиранти під час зустрічі 4 і випускники під час зустрічі 10 підтвердили належний рівень інформування щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідає засадам організації освітнього процесу, визначеним у Статуті НаУОА (2024 р.) у п. 8: "В основу освітнього процесу покладена ідея органічного поєднання науки й освіти з практичним утіленням набутих знань, умінь навичок" (<https://surl.li/smtzsm>). Це

відповідає й меті ОНП: "Метою програми є підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня до самостійної наукової, аналітичної та викладацької діяльності. Програма пропонує поглиблену теоретичну підготовку і можливість вдосконалити практичні уміння, достатні для продукування нових ідей у дослідницькій, експертній, освітній, громадській та суспільно-політичній сферах" (<https://surl.li/tubhxx>). Особливістю програми в ОНП визначено те, що в процесі її реалізації відбувається поєднання теоретичної, дослідницької й дидактичної складових (<https://surl.li/fjegmb>). ОНП є практикоорієнтованою. Під час навчання здобувачі долучені до реалізації проєктів Центру політичних досліджень НаУОА (<https://surl.li/pozeae>), Школи політичної аналітики "Поліс" (<https://surl.li/tnvmtt>) та Лабораторії досліджень гібридних загроз національній безпеці. Доробок здобувачів публікується, наприклад, на сайті ЦПД розміщені плани-проспекти аспірантських досліджень Р. Максименка, Г. Маврова, С. Євтушка, Д. Кундельського, А. Суслова (<https://surl.li/sugytm>), робота Р. Максименка "Війна та зміни політичного режиму: історико-порівняльний аналіз". Аналітичний звіт ЦПД НаУОА. №2.2025 (<https://surl.li/uulyar>). Аспіранти беруть участь у роботі щорічної наукової конференції НаУОА «Дні науки», у 2025 р. учасниками конференції були аспіранти Ю. Морозюк і С. Поплавський (<https://surl.li/lahese>), у щорічній міжнародній конференції "Освіта і наука у сфері національної безпеки" (проводиться з 2017 р.). Під час зустрічі 4 зі здобувачами вони підтвердили свою участь у названих конференціях та у проєктах ЦПД і ШПА "Поліс". Про залученість здобувачів до роботи цих центрів повідомили НПП під час зустрічі 2. У ВСО зазначено, що для посилення інтеграції навчального процесу й досліджень у 2020 р. гарант програми започаткував міждисциплінарний дослідницький онлайн-семінар. Протягом 2020–2022 рр. аспіранти отримували фахові коментарі до власних робіт від викладачів програми та запрошених науковців, що сприяло підвищенню якості їхніх проєктів. На організаційній зустрічі гарант ОНП і на зустрічі 10 випускники підтвердили цю інформацію. Аспіранти мають публікації у фахових виданнях категорії Б, у журналах, проіндексованих у Scopus ([blob:https://office.naqa.gov.ua/42a92d82-677c-46b3-ad3d-a3509ed7d5d6](https://office.naqa.gov.ua/42a92d82-677c-46b3-ad3d-a3509ed7d5d6)), у виданні «Агора. Журнал соціальних наук» (<https://surl.li/iocsym>). Здобувачі розміщують свої наукові доробки у Науковому блозі НаУОА (<https://surl.li/ahvsiy>), що підтвердили представники студентства під час зустрічі 5.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту робочих програм (РП) регламентується "Положенням про навчально-методичне забезпечення НаУОА" (<https://surl.li/rukril>). Розроблено метод. видання "Освітні програми й робочі програми навчальних дисциплін (syllabus) / За редакцією Каламаж Р.В. (<https://surl.li/dfmrba>). РП затверджують на початку кожного навч. року на засіданні кафедри. Викладач зобов'язаний оновити РП не рідше одного разу на 3 роки. Оновлення РП відбувається за результатами моніторингу якості освіти або якщо відбулися певні зміни у змісті програми дисципліни тощо. На зустрічі 2 НПП повідомили, що щороку оновлюють зміст РП на основі власних досліджень і останніх досягнень у сфері політ. наук. У ВСО зазначено, що "НПП є активними вченими, які практикують викладання на основі досліджень". Наведено приклади: проф. Ю. Мацієвський в ОК «Дослідницький семінар» і «Асистентська практика» використовує досвід організації докторських семінарів, здобутий у програмі міждисциплін. українських студій в університеті Біадрина у травні-липні 2025 р. та стажування у Polish Institute of Advanced Studies (Варшава, 10.10.2020-31.07.2021). Проф. Д. Шевчук у викладанні ОК "Філософія науки" використовує досвід участі у програмі Study United States Institute at the University of Massachusetts Amherst та Scholar Without Borders Program (Harvard University). Доц. О. Новоселецький в ОК "Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності" спирається на досвід участі у міжнародн. проєктах ERASMUS+ у Gorzow Wielkopolski (15.05.2023-19.05.2023) та Teaching Staff Mobility under ERASMUS+, Klapedos Valstybine kolegija (15.04.2024-19.04.2024). Доц. В. Лебедюк у викладанні ОК «Програмування в R у політичних дослідженнях» використовує досвід участі в ICPSP Summer Program in Quantitative Methods, The Institute for Social Research at the University of Michigan (19.06.2023-07.07.2023), стажування в Aleksanteri Institute, University of Helsinki (31.07.2023-01.12.2023), участі у навч. програмі «Написання та візуалізація політики на основі даних» (Школа публ. управління УКУ, травень 2020 р.). ЕГ ознайомила з витягами із протоколів засідання: кафедри нац. безпеки та політології про внесення змін в ОК за результатами стажувань і участі у міжнародн. проєктах проф. Ю. Мацієвського і доц. Лебедюка (прот. №1 від 26.08.2025) ([blob:https://office.naqa.gov.ua/00635f96-c646-4605-9172-5d83defb2386](https://office.naqa.gov.ua/00635f96-c646-4605-9172-5d83defb2386)); кафедри англ. філології про внесення змін в ОК «Academic writing» за результатами стажування і участі у міжнародн. тренінгу за програмою Erasmus + проф. А. Худолія (прот. №1 від 26.08.2024) ([blob:https://office.naqa.gov.ua/be4cf8dc-b835-46d0-b2ad-aco07c5d959c](https://office.naqa.gov.ua/be4cf8dc-b835-46d0-b2ad-aco07c5d959c)); кафедри філософії та культур. менеджменту №1 від 27.08.25 про внесення змін в ОК проф. Д. Шевчуком ([blob:https://office.naqa.gov.ua/b1c5694e-9920-4a24-9e08-2e0e27f03c6d](https://office.naqa.gov.ua/b1c5694e-9920-4a24-9e08-2e0e27f03c6d)). Аналіз РП засвідчив, що НПП включають власні наук. публікації до переліку рекомендованої літератури, наприклад, в ОК "Дослідницький семінар" та ін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності за освітньою програмою ОНП "Політологія" відбувається відповідно до інтернаціоналізації діяльності НаУОА в цілому. У Стратегії розвитку університету НаУОА на 2017–2026 рр. йдеться про високий рівень інтернаціоналізації наукових досліджень (<https://surl.li/tfjbvj>). В НаУОА розроблена Стратегія інтернаціоналізації НаУОА на 2023-2028 роки (<https://surl.li/czehms>). Мовами викладання на ОНП є українська і англійська. Запровадження англійської мови викладання відповідає Стратегії інтернаціоналізації НаУОА на 2023-2028 роки (<https://surl.li/ipgqyn>), де зазначено про організацію курсів англійської мови «Academic Writing» для науково-педагогічних працівників та аспірантів НаУОА. Організаційний супровід міжнародного співробітництва в

освітній та науковій сферах забезпечує відділ міжнародних зв'язків (<https://surl.li/qwnokv>), який активно проводить діяльність, направлену на розвиток міжнародних відносин із закордонними навчальними та науково-дослідними закладами, іноземними освітніми організаціями та фундаціями. Про напрями роботи відділу розповіла начальник міжнародного відділу під час зустрічі 8. На сторінці відділу розміщена інформація про співробітництво із закордонними закладами освіти (<https://surl.li/smmlfw>), з міжнародними освітніми організаціями та фондами (<https://surl.li/ufuxzy>), про міжнародні освітні програми та навчання за кордоном для здобувачів і закордонні стажування для НПП (<https://surl.li/divbjx>), участь у програмі Erasmus+ (<https://surl.li/wrkbjt>) тощо. У ВСО зазначено, що публікації НПП у рецензованих міжнародних журналах, як правило, є результатом їх участі у міжнародних дослідницьких проєктах/стажуваннях (Мацієвський Ю.В., Лебедюк В.М., Шевчук Д.М., Худолій А.О.) та участі в програмах Erasmus+ (Лебедюк В.М., Новоселецький О.М., Шевчук Д.М.). На запит ЕГ було надано документ «Участь здобувачів і керівників у дослідницьких проєктах, грантах» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/356c55da-a7d4-40df-b967-09bee9071bc9>), який засвідчує участь НПП і здобувачів у міжнародних проєктах та академічну мобільність здобувачів. Долучена до ВСО Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів (<https://office.naqa.gov.ua/v2/form-se/14680/view>) містить перелік наукових публікацій НПП, зокрема, у закордонних виданнях. Здобувачі у період навчання мають опубліковані праці у виданнях Scopus, про що зазначено у документі 10. Інформація щодо наукових публікацій здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП “Політологія”, у тому числі у періодичних виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus або Web of Science (blob:<https://office.naqa.gov.ua/d9ed56fd-9e12-4cb8-aa6b-46fe39d8a3d4>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес на ОНП відповідає вимогам законодавства. Використання методів, засобів і технологій навчання відповідає засадам студентоцентричного підходу. Здобувачі вчасно отримують інформацію про мету, завдання вивчення дисципліни, програмні результати навчання та критерії оцінювання, мають доступ до навчально-методичного комплексу дисципліни у системі Moodle. В освітньому процесі відбувається поєднання навчання і дослідження, зокрема, через залучення здобувачів до наукових проєктів Центру політичних досліджень і Школи політичної аналітики “Поліс”. Викладачі систематично оновлюють зміст ОК відповідно до нових досягнень у політичній науці та за підсумками власної участі у міжнародних проєктах та результатами стажувань. Рівень інтернаціоналізації навчання, викладання і наукової діяльності за освітнім процесом є високим. Позитивною практикою є наявність публікацій аспірантів у закордонних виданнях, індексованих у наукометричній базі Scopus. Зважаючи на належний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 4, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Політологія” спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 4.

Недоліки

Недоліків за критерієм 4 не виявлено.

Рекомендації

Розширити сферу використання англійської мови в освітньому процесі шляхом запровадження викладання англійською мовою окремих тем в ОК. В ОНП, уведений в дію з 1 вересня 2023 р. (<https://surl.li/qvxcnb>), зазначено, що мовами викладання є українська й англійська. Мовні компетентності формує ОК “Academic Writing”, разом з тим визначення англійської як другої мови викладання на ОНП зумовлює доцільність розширення сфери її використання, зокрема, шляхом викладання англійською мовою інших ОК або окремих тем у них. У робочих програмах навчальних дисциплін впорядкувати політики курсу відповідно до вимог Положення про навчально-методичне забезпечення в Національному університеті “Острозька академія” (2025), згідно з якими обов’язковими є пункт «Засади використання технологій штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі» (який регулює використання технологій штучного інтелекту), У робочих програмах навчальних дисциплін упорядкувати списки літератури за вимогами ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів в НаУОА визначаються Положенням про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУОА (схвалене Вченою радою, прот. № 6 від 19.12.2019 р., затв. наказом ректора № 117 від 20.12.2019 р. <https://surl.li/fywxscu>). Положення передбачає оцінювання навчальних досягнень аспірантів у формі поточного, проміжного та підсумкового контролю. Оцінювання проводиться за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС, яка передбачає сумування балів за всіма видами навчальної діяльності. Критерії оцінювання відповідають рівню досягнення ПРН, є чіткими та зрозумілими. Для поточного і проміжного контролю застосовуються комбіновані форми контролю: усні та письмові опитування і екзамени, звіти про виконання дослідницьких проєктів, асистентської практики, тестування, участь у дискусіях, презентації, написання наукових статей, а також захист плану-проспекту дисертації, презентації розділів дисертації та її захист. Види робіт, форми контролю й критерії оцінювання чітко прописані у робочих програмах навчальних дисциплін, про що свідчить проведений ЕГ їх аналіз. Форми контрольних заходів оприлюднюються заздалегідь та доступні для вільного перегляду здобувачам у Moodle та/або Google Classroom. Обов'язковою умовою є відображення у робочих програмах ОК інформації про умови проведення контрольних заходів за допомогою дистанційних технологій. Ознайомлення здобувачів з принципами академічної доброчесності, формами контрольних заходів та критеріями їх оцінювання відбувається на першому занятті з кожної ОК. Здобувачі мають можливість додатково отримати пояснення під час занять, консультацій або шляхом звернення на електронну корпоративну пошту викладача. Збирання та аналіз зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти щодо чіткості та доступності інформації про форми, зміст контрольних заходів і критерії оцінювання здійснюється через анкетування для моніторингу відповідності очікувань здобувачів після закінчення кожної дисципліни у системі UMSystem (my.oa.edu.ua). На зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що вони завчасно поінформовані про критерії, порядок форми та терміни проведення контролю знань та отримали достатню інформацію від НПП про критерії оцінювання під час опанування навчальних дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вчентій раді, що відображено у тексті ОНП. Порядок утворення разових спеціалізованих вчених рад та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в НаУОА схвалено Вченою радою, прот. № 12 від 30.05.2024 р., затв. наказом ректора № 57 від 31.05.2024 р. (https://www.oa.edu.ua/publik_information/polozhennia_phd_defence.pdf). Єдиний державний кваліфікаційний іспит для спеціальності 052 Політологія чинним Стандартом вищої освіти не передбачений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у НаУОА (схвалене Вченою радою, прот. № 2 від 26.09.2019 р., затв. наказом ректора № 77-І від 27.09.2019 р. <https://surl.li/bkjzki>) передбачає, що навчальний план аспірантури повинен містити інформацію, зокрема, про форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю (п. 3.2); усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою, за якою навчається здобувач (3.7); науковий керівник аспіранта, зокрема, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта (5.1). Правила проведення контрольних заходів (включно з порядком оскарження їх результатів, повторного проходження та ліквідації академічної заборгованості) регулюються Положенням про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУОА (схвалене Вченою радою, прот. № 6 від 19.12.2019 р., затв. наказом ректора № 117 від 20.12.2019 р. <https://surl.li/fzunus>). У робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на платформах Moodle та/або Google Classroom є окрема рубрика «Порядок оцінювання результатів навчання», відображено також умови проведення контрольних заходів за допомогою дистанційних технологій, що регламентовано розділом 3 Положення про дистанційне навчання в НаУОА (схвалене Вченою радою, прот. № 2 від 26.09.2024 р., затв. наказом ректора № 116 від 27.09.2024. <https://surl.li/yndifn>). Об'єктивність оцінювання забезпечується: наявністю чітких критеріїв; застосуванням накопичувальної системи нарахування балів; його має проводити більш ніж один оцінювач, а робота здобувача повинна бути анонімна, доступна процедура апеляції (пп. 1.4, 6 Положення про оцінювання знань). Критерії об'єктивності та неупередженості екзаменаторів під час захисту кваліфікаційної роботи визначає Положення про екзаменаційну комісію НаУОА (<http://surl.li/unxugi>). У розділі 3 Положення про дистанційне навчання детально виписано процедуру проведення екзамену у системі Moodle та/або Google Classroom,

забезпечення її об'єктивності. Повторне проходження контрольних заходів регулюється Положенням про освітній процес НаУОА (<http://surl.li/zdvbhf>) (п.5.5.4.5, п.5.5.4.6) та Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості та викладання здобувачам окремих дисциплін (освітніх компонентів) понад обсяги, встановлені навчальним планом (<http://surl.li/vznjnu>) і призначається у випадку отримання оцінки "незадовільно". Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів (<http://surl.li/kjocjk>) визначає розділ 6 Положення про оцінювання знань. Випадків повторного проходження контрольних заходів здобувачами, оскарження процедури і результатів контрольних заходів на ОНП "Політологія" не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Локальними актами ЗВО декларовано, що академічна доброчесність є одним з ключових елементів корпоративної культури НаУОА, а будь-які прояви плагіату чи корупції вважаються неприйнятними на всіх рівнях здобуття освіти. Політика, стандарти і процедури дотримання акад. доброчесності викладені у Кодексі академічної доброчесності НаУОА (схвалений Акад. конференцією НаУОА 17.12.2020 р., прот. №1; затв. наказом ректора № 138 від 21.12.2020 р. <http://surl.li/llfmvz>). Питання акад. етики інтегровані в ОК програм. Проведені ЕГ зустрічі 2 і 4 з акад. персоналом і здобувачами засвідчують, що НПП регулярно інформують аспірантів про дотримання принципів акад. доброчесності та наголошують на наслідках її порушення, що відображено і в оприлюднених результатах моніторингу освітнього середовища у 2024 році (<http://surl.li/ytumrv>). Політика акад. доброчесності обов'язково прописується в кожній робочій програмі, що підтверджує їх аналіз ЕГ. НаУОА практикує просвітницьку діяльність, спрямовану на популяризацію принципів і правил акад. доброчесності. Усталена практика: здобувачі третього рівня щорічно залучаються до проведення Тижня акад. доброчесності (<https://surl.li/cc/gufxuw>) та ін. заходів, інформація про які є на вебсайті ЗВО (<https://surl.li/cc/cjuxvb>). Заходи орг. характеру, спрямовані на виявлення плагіату, визначені Положенням про запобігання акад. плагіату та порядок перевірки робіт у НаУОА (схвалено Вченою радою 28.11.2024 р., прот. № 5; затв. наказом ректора № 140 від 29.11.2024 р. (<https://surl.li/aeqtoo>), п. 3.9 якого регламентує порядок перевірки дисертаційних робіт здобувачів. Головним технологічним інструментом протидії порушенням наразі є програмний продукт StrikePlagiarism (з 01.07.2024 р.), до цього з 2017 р. - Unichек. Для оперативної перевірки робіт в Moodle налаштовано технічний модуль для самостійної перевірки робіт за допомогою сервісу StrikePlagiarism. Перевірка робіт на плагіат здійснюється також і з проведенням аналізу робіт НПП. Дисертаційні роботи зберігаються у вільному доступі у репозитарії НаУОА (<https://theses.ua.edu.ua/>). Академічна доброчесність в НаУОА контролюється Комісією з питань якості освіти НаУОА та забезпечується функціонуванням системи запобігання та виявлення академічного плагіату в НаУОА (<http://surl.li/xehfee>). У п. 2.2. Кодексу акад. доброчесності НаУОА (<http://surl.li/jcruki>) зазначений перелік дій, що є порушеннями акад. доброчесності та неприйнятними для здобувачів освіти і працівників НаУОА. За порушення правил до учасників освітнього процесу застосовуються заходи акад. відповідальності відповідно до вимог законодавства України, локальних актів НаУОА. Види акад. та дисциплінарної відповідальності за порушення учасниками освітнього процесу акад. доброчесності визначені пп. 4.9. та 4.10., а процедура розгляду у розділі VI названого Кодексу (<http://surl.li/llfmvz>). У документах ЗВО зафіксовано розгляд кількох випадків порушення акад. доброчесності. На ОНП, що акредитується, такі випадки не зафіксовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зважаючи на позитивні практики ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 5, які однак не є унікальними, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Політологія" спеціальності 052 Політологія та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 5. Позитивні практики. Запроваджені у НаУОА форми і методи контролю та критерії оцінювання дають можливості в повній мірі встановити рівень досягнення здобувачами освіти результатів навчання за всіма освітніми компонентами. Інформація про контрольні заходи, методи, критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів освіти на початку вивчення навчальних дисциплін. Здобувачі обізнані про можливості ліквідації академічної заборгованості, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час оцінювання; оскарження результатів контрольних заходів. Дієві механізми поширення принципів академічної доброчесності. В НаУОА прийняті і діють локальні нормативні акти і процедури забезпечення академічної доброчесності. Перевірка робіт на плагіат здійснюється як із застосуванням спеціалізованого програмного забезпечення, так і з проведенням аналізу робіт НПП.

Недоліки

Недоліків за критерієм 5 не виявлено.

Рекомендації

Експертна група рекомендує з 2026-2027 н.р. розширити практику залучення роботодавців як до проведення окремих навчальних занять, так і контрольних заходів, в т.ч. і на постійній основі, що дасть можливість встановити відповідність досягнутих здобувачем вищої освіти результатів актуальним вимогам ринку праці та компетенцій, необхідних на відповідних професійних позиціях.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Підготовку здобувачів на ОНП здійснюють НПП, які мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації (5 докторів наук та 2 кандидати наук) і є штатними працівниками НаУОА. Стаж науково-педагогічної роботи від 18 до 28 р., 5 (71,4%) НПП мають стаж 26-28 р. Відповідальною за реалізацію ОНП є кафедра національної безпеки та політології, залучені НПП кафедр англійської філології; філософії та культурного менеджменту; психології; інформаційних технологій та аналітики даних; менеджменту та маркетингу. які відповідають п. 36-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, що відображено у табл. 2 відомостей про СО. Усі фахові ОК викладаються штатними д. політ.н., проф. які мають значний досвід підготовки наукових кадрів, більше 19 років науково-пед. стажу, високу публікаційну активність за фахом. Аналіз наукових профілів НПП на вебсторінці кафедри національної безпеки та політології (https://www.oa.edu.ua/ua/departments/mizhn/pim_polit/vykladachi) свідчить про їх вагомий науковий досягнення та широкі інтереси. Рейтингування діяльності НПП за результатами оцінювання всіх видів робіт здійснюється згідно Положення про систему рейтингування професорсько-викладацького складу, кафедр, факультетів/інститутів (схвалене Вченою радою 29.09.2022 р. прот. № 3, затв. наказом ректора № 71 від 30.09.2022 р. <https://surl.li/nifkaz>) оприлюднюється щороку до Дня університету (п. 2.4) на офіц. вебсайті НаУОА (<https://surl.li/mvtrpbc>); моніторинг відповідності НПП Ліцензійним умовам (- щороку. Усі НПП дотримуються вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Підвищенню академічної та проф. кваліфікації НПП, задіяних у реалізації ОНП сприяє їх участь у різних формах підвищення кваліфікації, що відображено у табл. 2 відомостей про СО і підтверджено під час зустрічі 2. На якість освітнього процесу суттєво впливає активна науково-дослідна, публікаційна діяльність НПП за змістом саме тих ОК, які ними забезпечуються на ОНП, зокрема, у виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection. Усі НПП беруть участь у міжнар. дослідницьких проєктах. У відомостях про СО, які підтверджені відповідними сертифікатами та під час зустрічі 2 з акад. персоналом наведені приклади такої участі. Так, проф. Ю. Мацієвський, який виконував дослідження у провідних наукових інституціях Республіки Польща, використовує його результати в ОК «Дослідницький семінар» і «Дискусійні питання політ. досліджень». Результати участі у міжнар. дослідницьких проєктах, стажуваннях при викладанні ОК використовують проф. Д. Шевчук і А. Худолій, доц. О. Новоселецький і В. Лебедюк. З НПП є учасниками проф. та/або громад. об'єднань. Проф. Ю. Мацієвський – член редколегії 3-х наук. фахових журналів. ЕГ робить висновок про те, що рівень акад. та проф. кваліфікації, зміст наук. діяльності НПП відповідає вимогам пп. 37, 38 Ліцензійних умов, наук. публікації відповідають змісту ОК, які вони забезпечують, що уможлиблює досягнення цілей ОНП та визначених ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору викладачів у НаУОА здійснюється відповідно до Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП у НаУОА (нова редакція) (схвалено Вченою радою 28.03.2024 р., прот. № 10; затв. наказом ректора № 38 від 29.03.2024 р. (<https://surl.li/heersd>). Актуальна інформація про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад оприлюднюється на вебсайті НаУОА (<https://surl.li/newmdt>). Під час зустрічей: 1, 2 і 9 з керівником і менеджментом ЗВО, академічним персоналом, із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами з'ясовано, що в НаУОА існують високі вимоги до проведення конкурсу. У конкурсі мають право брати участь особи, які мають відповідну профільну вищу освіту, наукові досягнення і за своїми професійно-кваліфікаційними та моральними якостями відповідають: вимогам до НПП, установлених Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», чинним ліцензійним умовам, що визначають кадрові вимоги до викладачів ЗВО, які здійснюють професійну підготовку здобувачів вищої освіти (стосується старших викладачів, доцентів, професорів); умовам оголошеного конкурсу (п. 1.5 Положення).

Крім загальноприйнятих серед кваліфікаційних вимог виділимо: видали підручники, навчально-методичні посібники, інші наукові праці, мають публікації в наукометричних базах; беруть участь у громадській роботі; (п. 3.1.1–3.1.4). Процедуру відбору здійснюють конкурсні комісії інститутів. Недискримінаційність процедури гарантується тим, що конкурс відкритий для всіх осіб, які відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам, незалежно від їхніх статі, віку, релігійних або політичних переконань (п.1.3). Під час зустрічі 2 і 9 з ЕГ переконалася, що НПП ознайомлені з процедурами конкурсного добору, які є прозорими, чітко дотримуються й дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОНП “Політологія”. Це підтверджує й здійснений ЕГ аналіз даних обґрунтування кадрового забезпечення, які наведені у таблиці 2 відомостей про СО та інформація про НПП кафедри національної безпеки та політології, яка розміщена на її вебсторінці (<https://surl.lu/pkplca>). До освітнього процесу залучаються НПП інших кафедр, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов. Аналіз рівня наукової та професійної активності кожного НПП здійснюється системно (при проходженні конкурсного добору, через рейтингування). З метою відстеження динаміки професіоналізму викладачів в університеті запроваджено процедури оцінювання якості викладання (<http://surl.li/oiersh>). В НаУОА діє система персональних контрактів для НПП. Отже, конкурсний добір НПП є відкритим, його процедури чітко дотримуються та забезпечує необхідний рівень професіоналізму НПП для викладання ОК.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Зустріч 6 ЕГ з роботодавцями дає можливість зробити висновок щодо їх активного залучення як професіоналів практиків та експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП, її удосконалення. Роботодавці залучаються до участі у різних організаційних, методичних та науково практичних заходах, які проводить кафедра національної безпеки та політології, в т.ч. й з питань удосконалення навчання та ОНП. Це дає можливість покращувати зміст ОНП згідно новітніх вимог науки і практики. На ОНП існує практика залучення до реалізації освітнього процесу професіоналів-практиків та експертів, зокрема через відкриті лекції, численні приклади чого відображені на вебсайті НаУОА, а також через панельні дискусії та обговорення проєктів. Аспіранти мають можливість відвідувати гостьові лекції інших ОП. На вебсторінці кафедри національної безпеки та політології (<https://surl.lu/pkplca>) вміщено низку повідомлень про проведені заходи, це підтвердили на зустрічах 4 і 6 здобувачі і роботодавці. Про свою співпрацю з ОНП на зустрічі 6 змістовно розповіли І. Валюшко (провідний наук. співробітник НІСД), Ю. Микитюк (керівник регіональних програм, Коаліції Реанімаційний Пакет Реформ); М. Пашковська (заст. директора департаменту освіти і науки Рівненської ОДА); Т. Янчик (директор Рівненського регіонального центру підвищення кваліфікації) і М. Чабанна (д-р. політ. наук, завідувачка кафедри політології НаУКМА). Здобувачі долучалися до проведення фокус-групових досліджень та пошуку релевантної інформації в межах проєкту “Розробка методології самооцінки готовності громад до реінтеграції ветеранів/ветеранок та членів їх сімей” (<https://surl.li/cc/cpurtf>), який виконувала “Школа політичної аналітики - ПОЛІС”. У межах проєкту Erasmus+ Jean Monnet “Studies of Principles and Values of European Politics from Pericles to Modern Times” здобувачі взяли участь в обговоренні останніх книг з галузевої проблематики в партнерстві з видавництвом “Наш формат”. Водночас, зауважимо, що академічний персонал, який викладає на ОНП, також має значний досвід практичної діяльності в реалізації багатьох проєктів та є експертами у своїй галузі. Про це свідчить ряд стажувань, підвищень кваліфікацій та публікаційна активність НПП, що підтверджено ЕГ на основі аналізу відомостей про СО та проведеними зустрічами (2, 3, 6). Таким чином, ЕГ переконалась, що ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОНП.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійному розвитку викладачів сприяє створена в ЗВО власна система, унормована Положенням про підвищення кваліфікації та стажування НПП НаУОА (схвалено Вченою радою 28.01.2021 р., прот. № 7; затв. наказом ректора № 6 від 02.02.2021 р. (<https://surl.li/djtkja>). Передбачено навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Підтримка ЗВО сприяє участі НПП у міжнар. програмах професійного зростання. У відомостях про СО (табл. 2) інформація про такі численні заходи, проходження стажувань, які конкретизовані під час зустрічі 2. Так, проф. Ю. Мацієвський у травні - липні 2025 р. брав участь у програмі міждисциплінарних українознавчих студій в університеті Віадрина (<https://surl.lu/ioubmk>), у 2025-2026 н.р. є учасником Virtual Ukraine Institute for Advanced Study; проф. Д. Шевчук у травні-червні 2025 р. брав участь у програмі Study United States Institute в ун-ті Массачусетс; доц. В. Леbedюк стажувався в Aleksanteri Institute, University of Helsinki (31.07.2023– 01.12.2024). Щорічно проводяться “Дні якості НаУОА” (<https://surl.li/cxqyjf>, <https://surl.li/gewkfy>); конкурс наукових проєктів на здобуття гранту НаУОА (<http://surl.li/oxlhvb>). Впроваджувати нові методики викладання та покращувати навчально-методичне забезпечення допомагає Школа освітніх інновацій (<http://surl.li/tdwmwb>), викладачем якої з 2020 р. є доц. В. Леbedюк. У 2021-2023 роках у Школі пройшли підвищення кваліфікації доц. О. Новоселецький і проф. О. Кривицька. Популярними є тренінги з написання грантових заявок, семінари з викладацької майстерності для молодих викладачів (<https://surl.li/vcuuyn>). Покращенню ефективності навчання/ викладання, взаємодії зі здобувачами в умовах змішаного навчання сприяють методичні семінари кафедри національної безпеки та політології (<http://surl.li/qmrfcu>). З 2015 р. виходить наукове видання «Агора», яке має перспективу незабаром отримати статус фахового з політичних наук, проводяться наукові конференції тощо. В НаУОА функціонує аспірантура і докторантура. НаУОА має власну систему матеріального та морального заохочення працівників, яка регулюється Колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом НаУОА на 2024-2025 рр.

(<https://surl.li/bonbta>). Додатком № 3 до договору визначені критерії преміювання, встановлення надбавок, персональних доплат і надання матеріальної допомоги, чітко прописано механізм і розміри виплат. За успіхи в роботі НПП нагороджуються почесними грамотами, подяками до Дня Університету, Днів науки та інших пам'ятних дат (surl.li/qiqobi). За високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток національної науки проф. Ю. Мацієвський нагороджений почесною грамотою Рівненської обласної ради (2020р.); проф. Д.М. Шевчук премійований за досягнення в науці, публікації у виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus та WoS; проф. О. Кривицька нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти» (Наказ МОН України №446-к від 01.11.2021 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НПП, які забезпечують ОНП, мають високий рівень професійної кваліфікації, ґрунтовний досвід наукової діяльності. Академічна кваліфікація НПП повністю відповідає змісту навчальних дисциплін. На якість освітнього процесу за ОНП суттєво впливає активна публікаційна діяльність НПП, про що свідчать їх численні монографії, публікації у наукових виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection, фахових виданнях України, навчально-методичні праці. Процедури конкурсного добору є прозорими і чітко дотримуються, що дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОНП. Аналіз рівня наукової та професійної активності кожного НПП здійснюється системно (при проходженні конкурсного добору і рейтингування) з метою відслідковування динаміки їх професійного зростання. В НаУОА створена власна система підвищення кваліфікації. НПП систематично підвищують кваліфікацію, мають значний досвід участі у міжнародних дослідницьких грантових проєктах, стажуваннях, різноманітних курсах, тренінгів, вебінарів, наукових конференцій та ін. (підтверджено чисельними сертифікатами), що позитивно позначається на якості їх наукової та викладацької діяльності. Здобувачами НПП щорічно оцінюються шляхом опитування. Систематичності набуває практика залучення вітчизняних та іноземних науковців, експертів і практиків до викладання на ОНП, зокрема, проведення гостьових лекцій та ін. Система персональних контрактів для НПП. Потужна система фінансового заохочення й морального стимулювання НПП. Враховуючи те, що професійна і академічна кваліфікація НПП, які забезпечують ОНП “Політологія”, їхня наукова активність та викладацька майстерність, практика конкурсного добору, гідного матеріального й морального стимулювання НПП повністю відповідають за підкритеріями нормативним вимогам Критерію 6, сприяють набуттю здобувачами вищої освіти загальних та фахових компетентностей, досягненню програмних результатів навчання, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Політологія” спеціальності 052 Політологія та освітня діяльність за цією програмою мають відповідати рівню В за критерієм 6.

Недоліки

Недоліків за критерієм 6 не виявлено.

Рекомендації

З 2026-2027 н.р. розширити практику залучення роботодавців до проведення окремих навчальних занять, контрольних заходів, в т.ч. і на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Освітній процес забезпечується належними ресурсами, що дають змогу досягати визначених програмою результатів навчання. Освітній процес реалізується у семи навчальних корпусах, обладнаних мультимедійними засобами, комп'ютерними класами з доступом до мережі Інтернет, а також елементами інклюзивної інфраструктури (пандуси, ліфти, кнопки виклику, мнемосхеми зі шрифтом Брайля), що забезпечує рівний доступ усіх учасників освітнього

процесу. Наукова бібліотека університету (<https://surl.li/hqbynn>) є центральним елементом інформаційного забезпечення. Вона використовує автоматизовану бібліотечну систему Koha (<https://surl.lt/jqffpu>). Бібліотека надає доступ до міжнародних наукометричних баз Web of Science і Scopus, а також до відкритих освітніх ресурсів. Здобувачі користуються електронними сервісами Moodle, LitPro, UMSystem, а також репозитаріями наукових праць і дисертацій. Навчально-методичне забезпечення кожного освітнього компонента представлено робочими програмами, методичними матеріалами та інструкціями до практичних занять, що є відкритими в електронному середовищі Moodle. Для реалізації навчальних дисциплін і дослідницької підготовки використовується сучасне ліцензійне або відкрите програмне забезпечення. Університет забезпечує належне фінансове й технічне обслуговування матеріальної бази. Функціонує достатня кількість комп'ютерів із безкоштовним доступом до Інтернету. Передбачено періодичне оновлення технічних ресурсів, підтримку академічної мобільності та участі аспірантів у наукових заходах. Матеріально-технічна база також включає спортивний комплекс і мережу гуртожитків, що відповідає потребам здобувачів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У НаУОА забезпечено безоплатний і безперешкодний доступ викладачів та здобувачів ОНП “Політологія” до необхідної інфраструктури й інформаційних ресурсів для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності. Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами експертною групою підтверджено, що всі учасники освітнього процесу користуються ресурсами університету без обмежень і додаткової оплати. Інформаційна інфраструктура університету є розгалуженою. Усі здобувачі в перший тиждень навчання отримують корпоративну електронну пошту в домені oa.edu.ua, яка відкриває доступ до електронних навчальних сервісів — Moodle, UMSystem (<https://surl.lu/ogolgg>) і LitPro (<https://surl.li/fvmgld>). Платформа UMSystem надає здобувачам індивідуальні кабінети з доступом до розкладу занять, списків вибіркових дисциплін, профілів викладачів і анкет для опитувань. Moodle є основним середовищем розміщення робочих програм навчальних дисциплін, силабусів і методичних матеріалів, що забезпечує реалізацію принципів відкритості й прозорості навчального процесу. ЗВО також забезпечує доступ викладачів і здобувачів до спортивної та культурної інфраструктури — спортивних залів, тенісних кортів, стадіону та культурно-мистецького центру, що сприяє формуванню безпечного, інклюзивного та сприятливого для розвитку середовища. У гуртожитках створено умови для проживання та самостійного навчання, проте під час фокус-групи було відзначено, що через розміщення внутрішньо переміщених осіб університет не завжди має змогу забезпечити житлом усіх охочих здобувачів, що є тимчасовим об'єктивним обмеженням. ЗВО проводить моніторинг освітнього середовища, включно з опитуваннями щодо інклюзивності, відсутності дискримінації, корупційних ризиків і технічної доступності сервісів. Результати цих опитувань обговорюються на засіданнях ректорату, вченої ради, навчально-методичної ради та кафедр, за участі гаранта програми та здобувачів.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище забезпечує здобувачам умови для задоволення їхніх потреб і інтересів, а також є безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я. В університеті на належному рівні облаштовані навчальні приміщення, гуртожитки, бібліотеки, пункти харчування та соціальної інфраструктури. Щороку створюється комісія з представників ректорату та адміністративно-господарських підрозділів, яка здійснює перевірку готовності всіх об'єктів інфраструктури до початку навчального року, контролює дотримання санітарних норм, правил пожежної безпеки та вимог охорони праці. ЗВО приділяє увагу створенню інклюзивного середовища. Університетські приміщення оснащені пандусами, тактильними індикаторами, мнемосхемами, кімнатами загального користування, пристосованими для осіб з обмеженою мобільністю. Реалізуються заходи для врахування індивідуальних потреб здобувачів із особливими освітніми потребами. Під час проходження асистентської практики всі здобувачі проходять інструктаж із техніки безпеки. У НаУОА функціонує Психологічна служба (<https://surl.li/ckempro>), яка надає консультативну підтримку викладачам і здобувачам, проводить профілактичні заходи, групові тренінги та індивідуальні консультації. Контакти практичного психолога відкрито розміщені на вебсайті університету. Для врегулювання конфліктів і захисту учасників освітнього процесу розроблено «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у НаУОА» (<https://surl.lu/uktfks>), що визначає механізми реагування на випадки порушення прав, булінгу, дискримінації чи психологічного тиску. В університеті функціонують захисні укриття, які пройшли перевірку відповідними службами. Частина з них обладнана для проведення занять. Під час огляду приміщень експертною групою встановлено, що персонал і здобувачі поінформовані про порядок дій під час сигналу повітряної тривоги, а навчальний процес у разі небезпеки оперативно переміщується в укриття. Університет проводить регулярний моніторинг освітнього середовища, зокрема опитування щодо безпечності, інклюзивності, наявності дискримінаційних практик, стану інтернет-мережі, побутових умов і психологічного клімату. Результати аналізуються на ректоратах, засіданнях вченої ради, навчально-методичній раді, а також на рівні кафедр і гаранта освітньої програми.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітня підтримка реалізується через використання власних інформаційних систем, які забезпечують дистанційний доступ до всіх складових освітнього процесу. Зокрема, функціонують: IC UMSys (https://surl.lu/mtpdvs) — комплексна система управління освітнім процесом (розклад, вибіркові дисципліни, електронні довідки, опитування, профілі викладачів); IC Moodle (https://surl.li/ddjsie) — навчальна платформа для дистанційного та змішаного навчання; LitPro (https://surl.li/potnxx) — система управління навчально-методичними матеріалами; KoHa (https://surl.li/anfjtz) — електронний каталог бібліотеки. Усі здобувачі отримують корпоративну пошту, що забезпечує автентифікований доступ до вказаних систем, а також до сервісів зворотного зв'язку з адміністрацією. Організаційна підтримка забезпечується чіткими каналами комунікації. Розклад занять і консультацій доступний онлайн. Актуальна інформація про освітній процес та адміністративні процедури розміщена на офіційному сайті університету (https://surl.li/dqqrn). У НаУОА діє низка інформаційних каналів — Довідник спудея (https://surl.lt/acsekt), телеграм-канал університету, сторінки в Instagram та YouTube, а також профільні акаунти спеціальності «Політологія» та Братства спудеїв, які використовуються для анонсування подій, опитувань, роз'яснення академічних процедур і популяризації студентських ініціатив. Інформаційна підтримка доповнюється діяльністю структурних підрозділів університету: юридичного відділу, відділу комунікацій, центру міжнародного співробітництва, що забезпечують консультування здобувачів щодо академічної мобільності, стипендіального забезпечення, участі в грантових програмах. Консультативна та соціальна підтримка здійснюється через Психологічну службу НаУОА (http://surl.li/ngewnj), яка надає індивідуальні консультації, проводить семінари з ментального здоров'я та міжособистісної взаємодії. Університет реалізує Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (https://surl.lu/hqrjnj) та Політику запобігання і протидії булінгу (http://surl.li/uvgsnk), що регламентують захист прав учасників освітнього процесу. Соціальна підтримка реалізується через діяльність Братства спудеїв та Волонтерського корпусу (http://surl.li/fdcgu), які організовують благодійні акції, надають допомогу здобувачам, що опинилися у складних життєвих обставинах, а також сприяють розвитку студентського самоврядування. В аспірантів є можливість брати участь у Раді молодих учених (https://surl.li/oxwnal), яка виконує представницьку і дорадчу функцію, сприяє науковій активності та професійній комунікації молодих дослідників. Під час інтерв'ю фокус-груп здобувачі відзначили достатність наданої освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, зокрема під час дистанційного навчання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Університет дотримується принципів безбар'єрності, інклюзії та недискримінації, забезпечуючи фізичну, інформаційну та освітню доступність для маломобільних груп населення. Навчальні корпуси, бібліотека та гуртожитки мають пандуси, кнопки виклику персоналу, тактильну навігацію, розмітки для осіб із порушенням зору, а також адаптовані санітарно-побутові приміщення. Новий навчальний корпус обладнаний інформаційними мнемосхемами зі шрифтом Брайля, тактильними табличками, тактильними смугами жовтого кольору у коридорах, трьома ліфтами, включно з вантажно-пасажирським і озвученим ліфтом, що відповідає сучасним вимогам доступності. Діяльність щодо супроводу осіб з особливими освітніми потребами регламентується Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам в НаУОА (https://surl.li/mpsksx). У разі потреби передбачено залучення волонтерів та психологів для супроводу таких здобувачів. Викладачі проходять інструктаж з організації інклюзивного освітнього середовища, а під час перевірки готовності до навчального року комісія ректорату оцінює стан доступності приміщень і готовність технічних засобів. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, адміністрацією та представниками студентського самоврядування експертна група встановила, що університет технічно і організаційно готовий до навчання осіб із різними видами обмежень. Хоча станом на момент акредитації в межах ОНП, університет має усі необхідні ресурси для їх прийому та супроводу.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НаУОА унормовано політики та процедури запобігання корупції, дискримінації, булінгу, сексуальних домагань та інших конфліктних ситуацій, що забезпечує дотримання принципів доброчесності та рівного ставлення до всіх учасників освітнього процесу. Ці питання регламентовані низкою локальних актів, зокрема: Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у НаУОА (https://surl.li/fuptun), Антикорупційною програмою університету (http://surl.li/eozwlz), Порядком реагування на випадки булінгу (цькування) (https://surl.li/xtanhl), Кодексом академічної доброчесності НаУОА (https://surl.li/cpkunf) та Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом (https://surl.li/nclkj). Основним органом розгляду таких питань є Комісія з питань якості освіти, яка забезпечує конфіденційність, об'єктивність і своєчасність розгляду звернень. Питання, пов'язані з академічною доброчесністю, розглядаються відповідно до Кодексу академічної доброчесності, який встановлює процедури реагування на випадки плагіату, фабрикації, фальсифікації результатів, списування чи хабарництва. Окремо діє механізм вирішення спорів між науковим керівником і здобувачем, визначений Положенням про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук (https://surl.lt/uhouhg). Питання, що стосуються корупційних ризиків, розглядає фахівець із антикорупційної

діяльності, який відповідає за реалізацію Антикорупційної програми та щорічний моніторинг її виконання. Для анонімного звернення учасників освітнього процесу функціонує «схрешка довіри» (<https://surl.li/canxob>) та «схрешка ректора», що дозволяє повідомляти про можливі випадки порушення етичних норм. З метою запобігання конфліктним ситуаціям університет проводить регулярні опитування здобувачів і працівників щодо корупційних ризиків, розуміння механізмів захисту від дискримінації та ефективності комунікаційних каналів. Результати аналізуються на ректоратах, засіданнях Вченої ради та Комісії з якості освіти, де ухвалюються управлінські рішення. В університеті також організовується «Тиждень академічної доброчесності», який включає лекції, тренінги та обговорення принципів етики, прозорості й відповідальності в академічному середовищі. Під час онлайн-зустрічей експертна група встановила, що здобувачі обізнані з основними процедурами врегулювання конфліктних ситуацій, знають, до кого і яким чином звертатися, хоча безпосередньої потреби користуватися цими механізмами не мали. Всі процедури описані чітко, оприлюднені на офіційному сайті й послідовно реалізуються на практиці.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітнє середовище НаУОА повністю відповідає сучасним вимогам до реалізації ОНП «Політологія» та забезпечує досягнення визначених програмних результатів навчання. Матеріально-технічна база, навчально-методичне, інформаційне, фінансове та інфраструктурне забезпечення створюють сприятливі умови для освітньої та науково-дослідницької діяльності здобувачів. Університет підтримує належний рівень навчальних приміщень, комп'ютерних класів і забезпечує постійний доступ здобувачів до необхідних електронних ресурсів, баз даних та сучасного програмного забезпечення. Усі компоненти ОНП супроводжуються актуальними навчально-методичними матеріалами, розміщеними в системі Moodle, що гарантує відкритість і якість навчального процесу. Бібліотека університету має широкий доступ до наукових джерел, у тому числі міжнародних баз даних, що забезпечує наукову автономію здобувачів і викладачів. Особливу увагу університет приділяє створенню інклюзивного та безпечного освітнього середовища: функціонує Центр психологічної підтримки, забезпечено дотримання принципів академічної доброчесності, розвиваються цифрові сервіси для ефективної комунікації та моніторингу навчального процесу. Підтримується стабільна практика оновлення матеріальної бази, що підтверджує сталість політики розвитку освітнього середовища. В університеті сформовано цілісну систему внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу, орієнтовану на постійне вдосконалення освітнього середовища. Це проявляється у регулярному моніторингу ресурсів, доступності інфраструктури для всіх здобувачів, а також у реагуванні на рекомендації, надані під час акредитацій інших освітніх програм. З огляду на наявність стабільно функціонуючої інфраструктури, системний характер забезпечення ресурсів, а також ефективну політику розвитку освітнього простору, експертна група вважає, що критерій 7 відповідає рівню "А".

Недоліки

Недоліків за критерієм 7 не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У НаУОА процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм унормована Положенням про навчально-методичне забезпечення (<http://surl.li/xgxsaui>) та реалізується послідовно на всіх рівнях освітньої діяльності. Відповідно до положення, моніторинг і перегляд освітніх програм здійснюється щонайменше один раз на рік групою забезпечення спеціальності із залученням представників академічної спільноти, роботодавців, випускників і здобувачів освіти. Пропозиції надходять через щорічні опитування, відгуки на вебсайті НаУОА, а також під час відкритих засідань ГЗС. Редакція 2023 року врахувала пропозиції здобувачів і

випускників, зокрема збільшено обсяг дисципліни "Дослідницький семінар" та оновлено курс "Статистичне програмування" з орієнтацією на R. На прохання роботодавців розширено вибіркового компонента та оптимізовано логіку побудови компетентностей. У 2025 році оновлення програми було спрямоване на приведення класифікації спеціальностей у відповідність до чинного законодавства та часткову ротацію складу ГЗС. Під час зустрічей з гарантом і членами ГЗС експертна група встановила, що зміни до освітньої програми мають аргументоване підґрунтя, спираються на результати моніторингу та зворотний зв'язок стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У НаУОА здобувачі вищої освіти активно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості, зокрема до періодичного перегляду освітніх програм, у тому числі ОНП "Політологія". Їх участь здійснюється як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування та дорадчі структури університету. Здобувачі входять до складу Вченої ради університету, Комісії з питань якості освіти, рад навчально-наукових інститутів, де розглядаються питання оновлення, перегляду та затвердження освітніх програм, якості викладання, дотримання академічної доброчесності, організації освітнього процесу. Участь представників аспірантів у засіданнях ГЗС забезпечує зворотний зв'язок між здобувачами та адміністрацією, а також сприяє оперативному реагуванню на пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу. Опитування щодо якості викладання дисциплін реалізації та освітньо-наукових програм проводяться в електронній формі через корпоративну систему університету (<https://surl.li/nvtrscn>), що забезпечує конфіденційність та аналітичну обробку даних. За результатами опитувань формуються аналітичні звіти, які обговорюються на засіданнях ГЗС, комісії з якості освіти та використовуються для ухвалення управлінських рішень — зокрема, щодо оновлення змісту окремих навчальних компонентів або підвищення якості викладання. Так в редакції 2025 року за ініціативою аспірантів, до програми вступного іспиту було включено розділ «Дослідницька пропозиція», що сприяє практичній орієнтації підготовки майбутніх науковців. Під час онлайн-зустрічей експертна група встановила, що здобувачі обізнані з механізмами участі у вдосконаленні освітньої програми, знають, до кого саме можуть звернутися з пропозиціями чи зауваженнями. Також підтверджено, що ініціативи аспірантів розглядаються вчасно, результати обговорень фіксуються у протоколах засідань ГЗС, а прийняті рішення реалізуються в оновленнях програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь роботодавців реалізується через експертні рецензії, участь представників роботодавців у складі ГЗС, а також завдяки регулярним консультаціям, професійним контактам і спільним освітньо-науковим заходам. Роботодавці мають можливість висловлювати свої пропозиції через публічне обговорення освітньої програми на сайті університету, участь у відкритих засіданнях ГЗС, а також через рецензування оновлених редакцій ОНП. Так, у процесі підготовки нових версій програми було враховано низку змістових рекомендацій роботодавців і зовнішніх експертів. Зокрема: О. С. Кисельов (НаУКМА) запропонував посилити методологічну орієнтацію програми; М. С. Кармазіна (НІСД) — розширити кількість вибіркового компонента і уточнити назви навчальних практик; А. С. Романюк (Львівський національний університет імені І. Франка) — упорядкувати структуру освітніх компонент за компетентностями; Т. І. Янчик — уніфікувати формулювання програмних результатів навчання. Під час зустрічей із експертною групою роботодавці підтвердили, що мають реальний вплив на зміст освітньої програми, беруть участь у її вдосконаленні, а їхні пропозиції розглядаються і втілюються у встановленому порядку. Водночас експертна група зауважує певну розбіжність між профілем роботодавців, залучених до удосконалення програми, та фактичними місцями працевлаштування здобувачів ОНП, які працюють у різних структурах — Збройних Силах України, органах місцевого самоврядування, Верховній Раді України та громадських організаціях, тоді як серед партнерів-роботодавців переважають представники ЗВО. Експертна група відзначає потенціал для подальшого розширення практичної складової взаємодії — зокрема, шляхом організації стажувань аспірантів у відповідних установах. Також ЕГ вбачає, що гармонізація залучених роботодавців та наукових сфер інтересів здобувачів може посилити дану ОНП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У НаУОА забезпечено системну роботу зі збору, аналізу та врахування інформації про кар'єрний шлях випускників, що координується відділом організації роботи зі здобувачами та випускниками. Діяльність цього структурного підрозділу спрямована на підтримку професійного становлення здобувачів вищої освіти, сприяння їх працевлаштуванню та забезпечення зворотного зв'язку з випускниками. Інформація про діяльність відділу та інструменти підтримки кар'єрного розвитку розміщена на офіційному сайті університету (<https://surl.li/uxdnzv>). Для поширення актуальних оголошень про вакансії використовується фірмовий хештег #робота_оа у соціальних мережах, що дозволяє підтримувати динамічний канал комунікації між здобувачами, випускниками та роботодавцями. З метою підтримки постійного зв'язку з випускниками у НаУОА функціонує Асоціація випускників Острозької академії (<https://surl.li/vdbaxc>). На її платформі зібрано інформацію про відомих випускників, актуальні

вакансії, можливості для кар'єрного росту, а також публікуються новини про досягнення членів академічної спільноти. Асоціація також виступає медіатором для отримання відгуків і рекомендацій випускників щодо оновлення освітніх програм. Символічним проявом їхньої активності є заснування гранту випускників, який передбачає фінансування навчання для найуспішніших студентів. Попри те, що акредитація освітньо-наукової програми «Політологія» проводиться вперше, університет уже має випускників третього рівня, які захистили дисертації в інших ЗВО та працюють у наукових і аналітичних установах України й за кордоном (зокрема, О. Балашова, Н. Сердюк, М. Якимчук). Це створює основу для подальшого формування системи моніторингу професійної траєкторії аспірантів на рівні освітньо-наукової програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Основними елементами моніторингу освітнього середовища університету є: щосеместрове оцінювання якості викладання дисциплін усіма здобувачами освіти; щорічні зрізи якості реалізації освітніх програм на випускових курсах; щодворічні опитування учасників освітнього процесу (здобувачів, викладачів, випускників, роботодавців) щодо якості освітньої діяльності; внутрішні аудити структурних підрозділів, які оцінюють організаційні, академічні й методичні аспекти діяльності; регулярні засідання ГЗС, на яких аналізуються результати опитувань, звітів гарантів і пропозиції стейкхолдерів. Відповідальність за організацію моніторингу покладена на центральний підрозділ із забезпечення якості освіти, який координує роботу ГЗС, кафедр та адміністративних одиниць. На інституційному рівні функціонує Комісія з питань якості освіти, а також Студентська комісія з питань якості освіти та академічної доброчесності Братства студентів, які забезпечують участь усіх груп стейкхолдерів у контролі якості. Результати моніторингу використовуються для ухвалення управлінських рішень і вдосконалення нормативної бази. Зокрема: у 2024 році за результатами внутрішнього моніторингу (<http://surl.li/ambhup>) оновлено Положення про організацію освітнього процесу, Положення про навчально-методичне забезпечення та розроблено Положення про індивідуальний навчальний план студента; у 2025 році на підставі пропозицій роботодавців і викладачів оновлено Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти (https://www.oa.edu.ua/publik_information/polojennia_praktyka.pdf); удосконалено механізм вибору вибірових дисциплін і систему інформування про них на сайті університету; активізовано інформаційну кампанію з академічної мобільності через сторінки міжнародного відділу в соціальних мережах. Зібраний зворотний зв'язок від учасників освітнього процесу використовується для коригування змісту навчальних дисциплін, розкладу занять, методів навчання, а також для розроблення нових освітніх компонентів. Зокрема, за результатами опитувань було розширено перелік вибірових курсів і уточнено формати звітності за практиками.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На інституційному рівні в університеті функціонує механізм узагальнення висновків і рекомендацій зовнішніх експертиз. Відповідальний підрозділ систематизує результати акредитацій за різними освітніми програмами та доводить їх до відома гарантів. Як зазначено під час зустрічі з експертною групою, відповідна інформація розсилається всім гарантам ОП для опрацювання й можливого врахування при перегляді навчальних планів, освітніх компонентів, методичного забезпечення тощо. На основі рекомендацій, отриманих під час попередніх акредитацій магістерських програм, у НаУОА здійснено низку змін інституційного характеру, що позитивно вплинули на загальну якість освітнього середовища. Зокрема: створено психологічну службу університету, що забезпечує підтримку учасників освітнього процесу; удосконалено процедуру опитування здобувачів, оптимізовано анкетування та посилено участь студентського самоврядування в комунікації щодо якості освіти (<http://surl.li/calhwj>); покращено навігацію офіційного вебсайту ЗВО, спрощено доступ до матеріалів освітніх програм і створено онлайн-анкету для зворотного зв'язку від стейкхолдерів; розроблено детальну процедуру визнання результатів неформальної та інформальної освіти, розміщену на сайті університету (<http://surl.li/flbuwc>); удосконалено формування навчальних матеріалів у системі Moodle, що сприяє підвищенню якості електронного навчання; розширено практики популяризації академічної доброчесності, зокрема шляхом проведення інтерактивних заходів; запроваджено систему фіксації та аналізу відгуків стейкхолдерів, яка уможливорює оперативне врахування рекомендацій під час оновлення програм. Таким чином, університет продемонстрував сталі механізми врахування результатів зовнішнього забезпечення якості, включно із реагуванням на зауваження, висловлені під час акредитацій суміжних програм. Ці заходи мають системний характер і супроводжуються документальним відображенням у локальних актах та звітах внутрішнього забезпечення якості.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У НаУОА поступово сформовано сталу культуру якості освіти, що ґрунтується на системності, відкритості та залученні всіх членів академічної спільноти до процесів забезпечення якості. Політика якості визначена в Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/riwswk>) та інтегрована у

стратегічний менеджмент університету. Документ наголошує, що кожен співробітник і здобувач вищої освіти несе персональну відповідальність за якість власної діяльності, що формує засади внутрішньої академічної культури. Інфраструктура забезпечення якості охоплює кілька рівнів: комісію з питань якості освіти, ради інститутів, кафедри, ГЗС, гарантів ОП, а також представників органів студентського самоврядування. Кожен рівень має чітко визначені функції — від стратегічного планування й аналізу ОНП до моніторингу викладання, змісту програм, потреб ринку праці та ресурсного забезпечення. Залучення академічної спільноти до процедур забезпечення якості відбувається на всіх етапах життєвого циклу освітньої програми: розроблення та оновлення ОП здійснюється робочими групами із представників кафедри, гаранта, викладачів, здобувачів і стейкхолдерів; систематичні опитування студентів, випускників, викладачів і роботодавців формують емпіричну базу для ухвалення рішень; рішення щодо вдосконалення програм ухвалюються колегіально — через ГЗС, кафедри, ради інститутів і Вчену раду університету. Важливу роль у розвитку культури якості відіграють щорічні “Дні якості” (<https://surl.lt/tbkvbe>) та звітні конференції з питань якості освіти (<http://surl.li/sipfsa>), які забезпечують обмін досвідом між усіма учасниками освітнього процесу, а також обговорення інноваційних підходів до викладання, академічної доброчесності та внутрішнього моніторингу. Такі заходи сприяють переходу від формального до змістовного розуміння якості як спільної цінності академічної спільноти. Доказом ефективності політики якості є успішне проходження інституційної акредитації в 2025 р. Естонським агентством НАКА (<https://surl.li/dmmwnh>), що засвідчило відповідність університетської системи управління якістю європейським стандартам.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Національному університеті “Острозька академія” є структурованою, формалізованою. Її реалізація забезпечує постійне вдосконалення освітньо-наукової програми «Політологія» та узгоджується з політикою якості університету. Внутрішня система оцінювання якості базується на циклічному моніторингу змісту освітньої програми, якості викладання, успішності здобувачів, результатів наукових досліджень і рівня задоволеності стейкхолдерів. Зважаючи на належний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 8, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Політологія” спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 8.

Недоліки

Залучення роботодавців не завжди узгоджується з науковими інтересами здобувачів, що знижує прикладну спрямованість ОНП.

Рекомендації

Розширити практичну складову освітньо-наукової програми шляхом організації стажувань аспірантів у відповідних наукових та аналітичних установах, а також забезпечити гармонізацію між напрямками діяльності залучених роботодавців і науковими темами досліджень здобувачів. Розширити коло партнерів-роботодавців за межі академічного середовища, залучивши представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадського сектору та інших інституцій з посилення практичної складової ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НаУОА визначені, чітко структуровані та публічно доступні правила і процедури, що регулюють права й обов’язки всіх учасників освітнього процесу. Вони відображають принципи законності, прозорості та послідовності реалізації освітніх програм, у тому числі на рівні доктора філософії. Базові положення закріплено у таких нормативних актах: Статут НаУОА (<https://surl.lt/lrowjp>), який визначає основні засади діяльності університету, організаційну структуру, принципи академічної автономії, права та обов’язки здобувачів і працівників; Правила внутрішнього трудового

розпорядку (пункти 3–4 додатку 1 до колективного договору) (<https://surl.li/fphcdm>), що регламентують трудові відносини між адміністрацією, викладачами та іншими працівниками; Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/njobza>), у якому деталізовано процедури навчання, контролю результатів, академічної мобільності, академічної доброчесності, а також механізми розв'язання спірних питань між учасниками процесу; Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://surl.li/pjjtbn>), де визначено права, обов'язки, гарантії, процедури оцінювання й захисту здобувачів третього рівня; Кодекс академічної доброчесності (<https://surl.li/pdfhkd>), який визначає етичні стандарти, принципи чесності, прозорості та відповідальності в навчанні й науковій діяльності. Усі документи розміщено у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету в розділі «Нормативно-правові акти» (<https://surl.li/vyzayw>). Під час реалізації освітньої програми спостерігається послідовне дотримання встановлених правил усіма учасниками освітнього процесу. На рівні ОНП функціонують механізми комунікації та контролю — через засідання кафедри, ГЗС, вчені ради інститутів, студентське самоврядування та ректорат. Здобувачі обізнані з правами та обов'язками, що підтверджено їхніми відгуками під час фокус-груп, а також доступом до відповідних документів у власних електронних кабінетах і системі Moodle.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У НаУОА забезпечено прозорий і відкритий механізм публічного обговорення проєктів освітніх програм або змін до них із метою отримання зауважень і пропозицій від усіх заінтересованих сторін. Відповідно до внутрішніх процедур університету, не пізніше ніж за місяць до затвердження нової освітньої програми або змін до чинної редакції її проєкт розміщується у відкритому доступі на офіційному сайті НаУОА в спеціальному розділі «Публічне обговорення освітніх програм». На сторінці розміщуються: повний текст проєкту ОП або змін до неї (з навчальним планом і переліком освітніх компонентів); дата публікації; контактна інформація для надсилання пропозицій; форма зворотнього зв'язку для подання зауважень електронною поштою або через онлайн-форму. Усі охочі (викладачі, здобувачі, випускники, роботодавці, зовнішні експерти) можуть надіслати свої коментарі, пропозиції чи рекомендації. Збір і систематизація відгуків здійснюються гарантом освітньої програми та групою забезпечення спеціальності. Результати аналізу обговорень документуються в протоколах засідань ГЗС і враховуються під час оновлення ОП. Після завершення етапу обговорення всі отримані рецензії та відгуки стейкхолдерів публікуються у відкритому доступі в окремому каталозі (<https://surl.li/rdhpbv>), що забезпечує прозорість процесу і дозволяє простежити, які пропозиції були розглянуті та враховані.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітньо-наукову програму «Політологія» розміщена у відкритому доступі в розділі Інформація про ОНП "Політологія" розміщена у відкритому доступі (<https://surl.li/owqsxg>). На сторінці подано повний текст програми з описом мети, структури, переліку освітніх компонентів, очікуваних результатів навчання, відповідних форм контролю та переліку компетентностей. Робочі програми навчальних дисциплін (РПНД) доступні для ознайомлення через систему внутрішнього документування університету, а також за запитом на кафедрі політології та національної безпеки. Кожна робоча програма містить усі необхідні елементи відповідно до вимог ESG та внутрішніх положень ЗВО: мету дисципліни, очікувані результати навчання, змістові модулі, критерії оцінювання, форми контролю, обсяг у кредитах ECTS, а також рекомендовану літературу. Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечені через нормативне регулювання — "Положення про індивідуальний навчальний план студента НаУОА" (<http://surl.li/phvmbn>) — та реалізуються на практиці через вибіркові компоненти, представлені на сторінці «Вибіркові дисципліни» (<http://surl.li/soxsui>). Здобувачі формують власну траєкторію навчання шляхом вибору вибіркових курсів через інтегровану електронну платформу UMSystem, що дозволяє автоматизовано фіксувати вибір і погодження дисциплін. Під час експертних зустрічей було підтверджено, що здобувачі безперешкодно користуються зазначеними онлайн-ресурсами, а інформація на сайті є актуальною, структурованою та зрозумілою. Офіційний вебсайт університету має функцію зворотного зв'язку через електронну пошту та технічну службу підтримки, що забезпечує швидке реагування у разі труднощів із пошуком або переглядом документів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Заклад вищої освіти забезпечує повну відкритість та публічність усіх процедур, документів і рішень, що стосуються реалізації програми. Офіційний вебсайт НаУОА містить чітко структуровані та актуальні положення, які регулюють

права та обов'язки учасників освітнього процесу, а також іншу нормативну базу, необхідну для інформування стейкхолдерів. Проекти освітніх програм своєчасно оприлюднюються для публічного обговорення, а університет має інструменти збору й врахування зауважень заінтересованих сторін. Інформація про ОНП "Політологія" розміщена у повному обсязі — включно з навчальними планами, робочими програмами дисциплін, можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії та іншими релевантними матеріалами. Зважаючи на належний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 9, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Політологія" спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 9.

Недоліки

Недоліків за критерієм 9 не виявлено.

Рекомендації

Удосконалити структуру розділу «Освіта» на офіційному вебсайті, НаУОА, зокрема шляхом уніфікації форматів подання освітніх програм, навчальних планів і робочих програм навчальних дисциплін, щоб спростити навігацію для користувачів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

У відомостях про СО зазначено, що «основний фокус програми, її особливості та орієнтація дозволяють повноцінно підготувати аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі політичної науки». Усі компоненти ОНП (навчальні дисципліни, практики, наукова робота) забезпечують повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі політичної науки, до дослідницько-інноваційної та педагогічної діяльності. Так, загальнонаукові (філософські) компетентності формує ОК «Філософія науки», мовні компетентності, а саме навички академічного письма та участі у міжнародному академічному середовищі, формує вивчення ОК «Academic Writing». ОК «Управління науковими проектами» і «Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності» розширюють дослідницькі компетентності аспірантів, необхідні в умовах цифровізації сучасного світу. На формування професійних компетентностей спрямовані ОК «Дослідницький семінар», «Програмування в R у політичних дослідженнях», «Психологія і педагогіка вищої школи з методикою викладання професійних дисциплін» та «Асистентська практика». Вибіркові компоненти ОНП (<https://surl.li/kbxzok>) поглиблюють дослідницькі компетентності здобувачів. Науковий складник підготовки за ОНП включає науково-дослідну роботу, написання статей, участь у наукових заходах, написання дисертаційного дослідження.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність аспірантів, які навчаються на ОНП "Політологія" в НаУОА, відповідає напрямку досліджень наукових керівників. НПП, які здійснюють наукове керівництво аспірантами, є відомими науковцями, які мають високі індекси у Google Scholar, Scopus, WoS. У ВСО зазначено, що «призначення керівників відбувається з огляду на бажання здобувача та відповідності наукових інтересів керівника і аспіранта». Про таку практику розповіли під час організаційної зустрічі гарант ОНП, НПП (Зустріч 2) та здобувачі (Зустріч 4). Таблиця «Наукові публікації керівників аспірантів за темою дисертації» (<blob:https://office.naqa.gov.ua/44643ea4-4739-4c1b-92f9-2ba005f23e2d>) наочно демонструє цю відповідність. Проф. Ю. Мацієвський відповідно до своїх наукових інтересів забезпечує керівництво дисертаційними дослідженнями С. Поплавського «Політичні чинники історичних суперечок між Україною і Польщею» та Р. Максименка «Війна та авторитаризм: виклики для демократії в Україні в умовах війни та післявоєнної відбудови», проф. А. Худолій здійснює керівництво дисертаційними дослідженнями К. Буданова «Геополітична трансформація сучасного світу як чинник впливу на розвідувальну діяльність української держави» та І. Малахівського «Регіональні та геополітичні виміри російсько-української війни», проф. М. Романов є науковим

керівником О. Курсика, який працює над дослідженням на тему «Політика інформаційної безпеки України в умовах російсько-української війни», доц. В. Лебедюк відповідно до свої наукових інтересів призначений науковим керівником Ю. Морозюка (тема дисертації – «Чинники переобрання народних депутатів в Україні за пропорційної та змішаної виборчих систем»). На запит ЕГ отримала витяги із наказів про затвердження тем дисертаційних досліджень аспірантів та призначення наукових керівників для аспірантів К. Буданова (blob:https://office.naqa.gov.ua/c1cea483-4fb4-439f-9728-9a4fd95cad8a), О. Курсика (blob:https://office.naqa.gov.ua/89a32934-8a11-4465-b4ff-225d09c5f0f4), Р. Максименка (blob:https://office.naqa.gov.ua/ee918767-728a-4ac9-8111-17ea99deb806), І. Малахівського (blob:https://office.naqa.gov.ua/acc0212d-fcf2-4e0a-ad1b-73975a8fa121), Ю. Морозюка (blob:https://office.naqa.gov.ua/ed6d866b-e910-4bc9-8770-ae87025856c7) та С. Поплавського (blob:https://office.naqa.gov.ua/04c73ec2-19e4-41ab-aff7-c550cfe21714).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

У НаУОА розроблено і введено в дію “Порядок утворення разових спеціалізованих вчених рад та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в Національному університеті “Острозька академія” (<https://surl.li/zdsxzp>). У ВСО зазначено, що НаУОА має значний досвід роботи постійно діючих вчених рад з захисту дисертацій з психології, історії, філософії, також були створені разові ради для отримання ступеня доктора філософії з психології, права, філології. Інформація про постійно діючі ради (<https://surl.li/zszhvp>) і разові ради (<https://surl.li/guluwa>) розміщена на сайті НаУОА. Питання створення разових рад з захисту дисертацій здобувачів, які завершують свої дослідження (К. Буданов, О. Курсик, С. Поплавський) розглядалося на засіданні ГЗС (протокол №3 від 20 січня 2025, blob:https://office.naqa.gov.ua/deec2707-6c4d-422c-996d-fe23e4c3ac30), де було відзначено, що кадровий потенціал НПП НаУОА є достатнім для формування таких рад зі спеціальності 052 Політологія, а тривалі партнерські зв'язки з іншими українськими ЗВО та науковими установами дають підстави говорити, що їх представники можуть виступати опонентами на разових радах. Питання було обговорено на засіданні кафедри національної безпеки та політології (протокол №6 від 27 січня 2025 р., blob:https://office.naqa.gov.ua/2fa6a362-f8aa-4b77-8cc7-309375d738b3), де гарант ОНП повідомив, що аналіз публікацій науково-педагогічних працівників університету дає підстави для створення трьох разових рад за моделлю «три плюс два». ЕГ отримала проєкт складу разових рад із захисту дисертацій здобувачів ОНП “Політологія” (blob:https://office.naqa.gov.ua/36535309-5dfa-4f5e-8d63-ce42912596f0), який засвідчує можливість призначення голови разової ради і рецензентів від ЗВО. Враховуючи наявність потужного кадрового потенціалу НаУОА і налагоджену співпрацю з ІПЕНД ім. І.Ф. Кураса, НІСД, вітчизняними ЗВО, ЕГ констатує спроможність НаУОА створити спеціалізовані разові ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОНП “Політологія”.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

НаУОА орієнтується на високу якість наук. досліджень і надає аспірантам можливості для виконання їхніх дисертаційних досліджень та апробації отриманих результатів. ЗВО має розвинену науково-дослідницьку інфраструктуру. Для організаційної підтримки молодих вчених, сприяння їх науковій та інноваційній діяльності в НаУОА функціонують Рада молодих вчених (<https://surl.li/dwhutb>) і Студентське наукове товариство «Академік» НаУОА (<https://surl.li/aavcpu>). Аспіранти мають змогу користуватися ресурсами Наук. бібліотеки НаУОА (<https://lib.oa.edu.ua/>), книжковий фонд якої налічує понад 500 тис. книг і щороку поповнюється на 10 тисяч примірників, замовити послуги МБА, визначення УДК та ін. Організаційно-методичний супровід наук. роботи аспірантів забезпечує міждисциплінарний дослідницький онлайн-семінар для аспірантів, започаткований гарантом ОНП, який дав змогу аспірантам у період 2020-2022 р. отримувати фахові коментарі до своїх робіт від керівника семінару, НПП і запрошених науковців. Відповідно до “Положення про запобігання академічному плагіату та порядок перевірки робіт у НаУОА” (<https://surl.li/fzzgvw>) в ЗВО здійснюється перевірка робіт здобувачів наукового ступеня, які подаються на захист у спеціалізованих вчених радах. Робота може бути перевірена безкоштовно один раз. Аспіранти долучені до реалізації проєктів Центру політичних досліджень НаУОА (<https://surl.li/rzdkcd>), Школи політичної аналітики “Поліс” (<https://surl.li/jmqjly>) та Лабораторії досліджень гібридних загроз національній безпеці і мають змогу оприлюднити результати досліджень на сайтах цих центрів. Наприклад, на сайті ЦПД оприлюднені плани-проспекти досліджень аспірантів кафедри національної безпеки і політології (<https://surl.li/jlvxbj>), розміщено Поточний проєкт «Політичний процес в Україні в період Президентства В. Зеленського» і публікація в його рамках роботи Р.А. Максименко “Війна та зміни політичного режиму: історико-порівняльний аналіз”. Аналітичний звіт ЦПД НаУОА. №2.2025 (<https://surl.li/wtkdwp>). Аспіранти мають можливість опублікувати результати власних досліджень у періодичному рецензованому науковому виданні НаУОА “Агора. Журнал соціальних наук” (<https://surl.li/bdrxsi>) та у Науковому блозі НаУОА (<https://surl.li/cthook>). Аспіранти мають змогу взяти участь у роботі конференцій в НаУОА, серед яких «Дні науки» НаУОА (<https://surl.li/nyizek>) (у 2025 р. учасниками конференції були аспіранти Ю. Морозюк і С. Поплавський) (<https://surl.li/ffltvy>) та міжнародній конференції “Освіта і наука у сфері національної безпеки”. Доповіді публікуються у зб. матеріалів конф. НаУОА заохочує участь аспірантів у грантових конкурсах. Відповідно до Положення про проведення конкурсу наук.

проектів на здобуття гранту НаУОА (<https://surl.li/ythlpf>) аспіранти мають право брати участь, подаючи індивідуальні чи колективні заявки. ЕГ констатує спроможність НаУОА організаційно і матеріально забезпечити аспірантам ОНП “Політологія” можливості для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад’юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

У рамках Стратегії інтернаціоналізації НаУОА на 2023-2028 рр. (<https://surl.li/ewhwtk>) аспіранти ОНП “Політологія” залучені до міжнарод. академічної спільноти. Організаційний супровід міжнарод. мобільності аспірантів забезпечує Відділ міжнародних зв’язків НаУОА (<https://surl.li/vhfgfm>). Важливу інформацію про можливість долучення до міжнарод. наукових заходів аспіранти також отримують від своїх наук. керівників, про що вони зазначили на зустрічі 4. У НаУОА регулярно проводяться вебінари компаній Clarivate і Elsevier (<https://surl.li/ciggul>) про цитування, можливості публікації, створення профілів дослідників та ін. У ВСО наведені приклади участі аспірантів у програмах міжнарод. академічної мобільності: О. Балашова 2016-2017рр. – участь в обмінній програмі Erasmus+ в Ун-ті А. Міцкевича у Познані, у 2019р. – піврічне мовне стажування (китайською) в Ун-ті міжнародного бізнесу та економіки в Пекіні. У 2021 р. А. Сулов був учасником міжнародної літньої школи "How can we make Europe a Peace Project?" у м. Аахен, Німеччина, а у 2022-2023рр. – проєкту Erasmus+ "Академічна протидія гібридним загрозам" WARN. С. Євтушок під час стажування у DIXI Group (2020-2021р.) взяв участь у міжнарод. дослідницькому проєкті "Corruption in Energy Sector and it's Cost for Society". У наданому на запит ЕГ документі "Участь здобувачів і керівників у дослідницьких проєктах, грантах" (blob:<https://office.naqa.gov.ua/32b36677-a404-46a3-b187-4c6b9a2b02ce>) наведені ці та інші факти про участь аспірантів у міжнарод. проєктах. Під час зустрічі 10 з випускниками про свій досвід участі у міжнарод. проєктах і програмах академ. мобільності розповіли О. Балашова і С. Євтушок. Аспіранти беруть участь у міжнарод. наукових конференціях та публікують статті у період. виданнях, які індексуються наукометрич. базами Scopus або Web of Science, що підтверджують документи "Участь здобувачів і керівників у дослідницьких проєктах, грантах" (blob:<https://office.naqa.gov.ua/32b36677-a404-46a3-b187-4c6b9a2b02ce>) та «Інформація щодо наукових публікацій здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП “Політологія”, у тому числі у періодичних виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus або Web of Science» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/ddde516a-c826-4f04-a1ee-1fb0f7d73483>). Здобувачі (Зустріч 4) і випускники (Зустріч 10) розповіли про досвід участі у роботі міжнар. наукових конференцій і наявність спільних публікацій з наук. керівниками у період. виданнях Scopus. Ознайомившись з індивід. планами аспірантів С. Поплавського (blob:<https://office.naqa.gov.ua/afdc5025-fcd0-45b8-b106-a2ca335c5682>) і Ю. Морозюка (blob:<https://office.naqa.gov.ua/34db76d1-8390-4db8-b5ac-c1358adf2f60>), ЕГ визначила, що публікація наукової статті Web of Science чи Scopus внесена в індивід. плани аспірантів у план роботи на третій рік підготовки. Під час зустрічі з гарантом ОНП було наголошено, що на засіданні кафедри обговорюються питання дотримання аспірантами плану публікацій.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад’юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, беруть участь як у вітчизняних, так і в міжнародних наукових проєктах, виступають політичними консультантами. У ВСО наведені такі факти: проф. Мацієвський у 2024–2025р. був позаштатним дослідником у Школі глобальних відносин та державної політики ім. Мунка, ун-т Торонто та в IERES, GWU (2022–2023). У 2025р. – дослідник KIU Competence Network, ун-т Біадрина (<https://surl.li/jsxdit>). Член Midwest Political Science Association, PONARS Eurasia Policy Network, Асоціації випускників програми Фулбрайта. Проф. М. Романов є членом консультативної групи зі спеціальності “Національна безпека” НА СБУ (з 2012 р.), експертом НФДУ (з 2020 р.), організатором Міжнародної конференції «Освіта і наука у сфері національної безпеки», учасником проєкту Erasmus+ «Академічна протидія гібридним загрозам». Проф. А. Худолій – випускник програми Фулбрайта, учасник програми мобільності Erasmus+ в Бейра Інтеріор (2021) та проєкту Erasmus + “Академічна протидія гібридним загрозам” (2000-2023). Доц. В. Лебедюк – експерт Асоціації регіональних аналітичних центрів, стипендіат програми Кіркланда (2021), координатор проєкту ERASMUS+ “European Values and Identity Studies” в НаУОА. Проф. Ю. Мацієвський є керівником Центру політичних досліджень (<https://surl.li/flmtg>), який проводить фундаментальні і прикладні дослідження та презентує їх результати у публічній сфері. Доц. В. Лебедюк є директором ШПА «Поліс» (<https://surl.li/snjmvl>), на сайті якої розміщені аналітичні матеріали та інформація про проєкти, у яких брали участь фахівці центру. Публікації наукових керівників за результатами їхніх досліджень наведені у Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів (<https://office.naqa.gov.ua/v2/form-se/14680/view>), містяться в їхніх профілях у Google Scholar, ORCID та ін. ЕГ отримала на запит документ “Участь здобувачів і керівників у дослідницьких проєктах, грантах” (blob:<https://office.naqa.gov.ua/590c5edd-e35d-4ab4-9277-8b6dc9bcc678>), який засвідчує спільну участь наукових керівників і аспірантів у наукових проєктах, за результатами яких вони мають спільні публікації. Наприклад, О. Кашинський О. спільно з керівником Ю. Мацієвським брав участь у дослідницькому проєкті ЦПД “Популізм у Центральній-Східній Європі”. Результатом є спільна публікація (Scopus): Мацієвський, Ю. Кашинський, О. (2017) Витоки популізму у Центральній-Східній Європі. Ідеологія та політика 2(8):15-37. (<https://surl.li/iqahqm>). Ю. Морозюк спільно з керівником В. Лебедюком брав участь у міжнародному дослідницькому проєкті “Local Elections in Ukraine. Participation, competition and political representation” (University of Helsinki, 2023-2026). Результатом є

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В НаУОА формується політика академічної доброчесності. Нормативним документом є “Положення про запобігання академічному плагіату та порядок перевірки робіт у НаУОА” (<https://surl.li/qhjekl>). У п.3.1 Положення зазначено, що перевірки на плагіат підлягають усі наукові, навчально-методичні, творчі роботи, що пишуть НПП і здобувачі вищої освіти, у п. 3.2. вказано, що обов'язковій перевірці на плагіат підлягають наукові статті, тези, рецензії, інші матеріали, подані до друку в наукових виданнях Університету. У ст. 3.9. йдеться про обов'язкову перевірку робіт аспірантів, докторантів та здобувачів наукового ступеня, які подаються на захист у спеціалізованих вчених радах Університету. В НаУОА перевірку на плагіат здійснюють за допомогою сервісу StrikePlagiarism, який інтегрований з ІС Moodle. НаУОА формує культуру академічної доброчесності. Розроблено Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» (2020 р.) (<https://surl.li/etlmiy>), впроваджено “План заходів популяризації засад академічної доброчесності в Національному університеті “Острозька академія” на 2025 рік” (<https://surl.li/fksfnv>). До заходів долучені представники органів студентського самоврядування, про що вони розповіли під час зустрічі 5. Низку заходів проводить Наукова бібліотека НаУОА, як, наприклад, 13 травня 2025 р. організована відкрита лекція «Наукова дослідницька доброчесність в епоху штучного інтелекту» (<https://surl.li/advgkl>). НаУОА врегульовує засади використання штучного інтелекту, які прописані в Концепції освітньої діяльності НаУОА (<https://surl.li/rwmdhs>). Здобувачі під час зустрічі 4 підтвердили, що ознайомлені з процедурою перевірки робіт на плагіат та використання ІІІ у своїх роботах. У Кодексі академічної доброчесності (п. 4.10) зазначено, що за порушення академічної доброчесності НПП можуть бути притягнені до академічної та дисциплінарної відповідальності відповідно до тяжкості порушення: відмова у присудженні наукового ступеня, присвоєнні вченого звання чи їх позбавлення у разі вчинення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації. У п. 5.5 “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті “Острозька академія”” (<https://surl.li/dwkcmlh>) вказано, що за умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності науковим керівником комісія з питань якості освіти передає висновок для випускової кафедри та проректора з науково-педагогічної роботи. Завідувач кафедри за погодженням з проректором з науково-педагогічної роботи звертається до вченої ради університету про зміну наукового керівника. За час реалізації ОНП випадків порушення академічної доброчесності науковими керівниками не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів у галузі професійної і дослідницько-інноваційної діяльності та володіння методологією наукової і педагогічної діяльності, чому сприяє поєднання теоретичного, дослідницького й дидактичного складників. Аналіз наукових публікацій керівників засвідчує їх відповідність науковим інтересам здобувачів. НаУОА здатний сформулювати спеціалізовані разові ради для захисту аспірантів, які навчаються на ОНП “Політологія”, чому сприяє кадровий потенціал НаУОА. ЗВО організаційно й матеріально забезпечує можливості для виконання дисертаційних досліджень аспірантами та для апробації їх результатів шляхом проведення методичних семінарів, наукових конференцій, надання доступу до інформаційних ресурсів. Аспіранти залучені до міжнародної академічної спільноти через участь у міжнародних наукових проєктах та участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Аспіранти беруть участь у міжнародних конференціях і публікують результати власних досліджень у виданнях, індексованих у наукометричних базах WoS та Scopus. Наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, які мають досвід міжнародного стажування, беруть участь у міжнародних наукових проєктах, регулярно публікують, презентують та практично впроваджують результати своїх досліджень. В НаУОА сформована культура академічної доброчесності, ЗВО унеможлиблює прояви академічної недоброчесності з боку наукових керівників та аспірантів шляхом запровадження дієвих механізмів поширення принципів академічної свободи і стандартів академічної доброчесності. Позитивною практикою є спільна участь наукових керівників і аспірантів у вітчизняних та міжнародних наукових проєктах і публікація спільних праць на основі результатів досліджень. Позитивною практикою є наявність у аспірантів публікацій у виданнях, індексованих у наукометричних базах WoS та Scopus. Зважаючи на належний рівень провадження ОНП у контексті усіх підкритеріїв критерію 10, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Політологія” спеціальності 052 Політологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 10.

Недоліків за критерієм 10 не виявлено.

Рекомендації

Посилити міжнародну академічну мобільність здобувачів. Здійснити заходи з отримання науковим виданням НаУАО “Агора. Журнал соціальних наук” статусу фахового з політичних наук. Поглиблювати співпрацю із ЗВО-партнерами з метою обміну досвідом та організації спільних наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов’язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група вважає за доцільне відзначити відкритість, доброзичливість, готовність до співпраці з боку керівництва Національного університету “Острозька академія” і його структурних підрозділів, Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та національної безпеки, завідувача та науково-педагогічних працівників кафедри національної безпеки та політології, гаранта ОНП, здобувачів за ОНП, роботодавців, випускників й інших стейкхолдерів, які вони продемонстрували під час проведення акредитаційної експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов’язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 36791.xlsx	OVDcoLfxfxUzeFjvdsFq7XUJmFSiZztUlj4GqadQne8 =

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дерев`янюк Сергій Миронович

Члени експертної групи

Горло Наталя Віталіївна

Бондарєв Артем Віталійович